

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม และได้จัดนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนในปัจจุบัน ทางด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้แก่ เวลา สถานที่ ทรัพยากร องค์กร ขบวนการ และผลผลิตของแต่ละหลักสูตรนานาชาติ โดยการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารของแต่ละหลักสูตรนานาชาติ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหลักสูตรนานาชาติจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนในปัจจุบัน (พ.ศ. 2533) ทางด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนในปัจจุบันและสถานภาพทางด้านอาจารย์และนักศึกษา

1.1 ปัจจุบันมีการจัดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษา 4 แห่ง จำนวนหลักสูตรรวมทั้งสิ้น 19 หลักสูตรดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ระดับปริญญาโท	2 หลักสูตร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ระดับปริญญาโท	1 หลักสูตร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ระดับปริญญาโท	2 หลักสูตร
มหาวิทยาลัยมหิดล	ระดับปริญญาเอก	1 หลักสูตร
	ระดับปริญญาโท	6 หลักสูตร
	ระดับปริญญาตรี	7 หลักสูตร

รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3

1.2 สถานภาพด้านอาจารย์และนักศึกษา

อาจารย์ชาวไทย ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำสอนหลักสูตรนานาชาติรวมทั้งสิ้น 228 คน เป็นวุฒิปริญญาเอก 107 คน ปริญญาโท 116 คน ปริญญาตรี 5 คน ตำแหน่งทางวิชาการ เป็นศาสตราจารย์ 21 คน รองศาสตราจารย์ 81 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 89 คน และอาจารย์ 37 คน อาจารย์พิเศษรวมทั้งสิ้น 237 คน เป็นวุฒิปริญญาเอก 120 คน ปริญญาโท 91 คน ปริญญาตรี 26 คน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4

อาจารย์ชาวต่างประเทศ มีอาจารย์ชาวต่างประเทศรวม 103-110 คน เป็นอาจารย์สอนประจำโครงการ 2 คน สอนชั่วคราว 101-108 คน

รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5

นักศึกษา แยกเป็นดังนี้

จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าในช่วงระยะ 5 ปี (ปีการศึกษา 2529-2535) มีการรับนักศึกษารวมทั้งสิ้น 1,246 คน เป็นชาวไทย 931 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ชาวต่างประเทศ 315 คน คิดเป็นร้อยละ 25

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงระยะ 5 ปี (ปีการศึกษา 2529-2535) มีผู้
สำเร็จการศึกษารวมทั้งสิ้น 800 คน เป็นชาวไทย 544 คน คิดเป็นร้อยละ 68 ชาวต่าง
ประเทศ 256 คน คิดเป็นร้อยละ 32

รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 3 สรุปรายชื่อหลักสูตรนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถาบัน

ลำดับที่	สถาบัน	คณะ	ชื่อหลักสูตร	ระยะเวลา ที่ศึกษา	ปีการศึกษาที่ รับนักศึกษา
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration)	2 ปี	2526
		คณะแพทยศาสตร์	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาระบบสุขภาพ (Master of Science in Health Development)	2 ปี	2531
2	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คณะเกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์เชิงระบบ (Master's Degree Program in Agriculture (Agricultural System))	2 ปี	2531
		คณะเศรษฐศาสตร์	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) (Master's Degree Program in Economics)	2 ปี	2512
3	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี	การตลาดมหาบัณฑิต (Master's Degree Program in Marketing)	2 ปี	2533
		คณะอักษรศาสตร์	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน) (Doctor of Philosophy in Tropical Medicine)	3 ปี	2518
4	มหาวิทยาลัยมหิดล	คณะอายุรศาสตร์เขตร้อน	อายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหาบัณฑิต (Master of Science in Clinical Tropical Medicine)	1 ปี	2525

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	สถาบัน	คณะ	ชื่อหลักสูตร	ระยะเวลา ที่ศึกษา	ปีการศึกษาที่ รับนักศึกษา
		คณะสาธารณสุขศาสตร์	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน) (Master of Science in Tropical Medicine) สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Public Health)	2 ปี	2510
			- สาขาสาธารณสุขในชุมชนเมือง		2519
			- สาขาสถาปัตยกรรมสาธารณสุข		2532
		คณะสาธารณสุขศาสตร์และ บัณฑิตวิทยาลัย	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด ทางการแพทย์ (Master's Degree Programme of science in Medical Epidemiology)	1 ปี	2532
		สถาบันสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน บัณฑิตวิทยาลัย	การบริหารสาธารณสุขมูลฐานมหาบัณฑิต (Master's Degree Programme in Primary Health Care Management)	1 ปี	2529
		โครงการสำหรับนักศึกษานานาชาติ	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ 4 ปี สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชา สาขาวิชาชีววิทยาและสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ประยุกต์) (Bachelor's Degree Program of Science) ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรม)		2529

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	สถาบัน	คณะ	ชื่อหลักสูตร	ระยะเวลา ที่ศึกษา	ปีการศึกษาที่ รับนักศึกษา
			กรรมการท่องเที่ยวและสาขาวิชาเอเชีย อาศนัยศึกษา) (Bachelor's Degree Program of Arts)		

ตารางที่ 4 จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรแยกตามวุฒิและตำแหน่งวิชาการ
และจำนวนอาจารย์พิเศษแยกตามวุฒิ

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ประจำหลักสูตร								อาจารย์พิเศษชาวไทย			
	วุฒิ				ตำแหน่งทางวิชาการ							
	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม	อ.	ผศ.	รศ.	ศ.	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม
1. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	-	-	3	3	3	-	-	-	-	-	6	6
2. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศักยภาพ	4	15	1	20	1	7	9	3	4	2	1	7
3. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ทางเกษตรศาสตร์ สาขาเกษตรศาสตร์- เชิงระบบ	-	2	10	12	5	6	1	-	-	-	-	-
4. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	-	1	30	31	3	11	17	-	-	-	-	-
5. การตลาดมหาบัณฑิต	-	14	4	18	6	4	8	-	1	8	3	12

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ประจำหลักสูตร								อาจารย์พิเศษชาวไทย			
	วุฒิ				ตำแหน่งทางวิชาการ							
	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม	อ.	ผศ.	รศ.	ศ.	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม
6.ปริญญาตรีบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.อายุรศาสตร์ เขตร้อน- คลินิกมหาดพิศ	1	38	34	73	11	31	23	8	16	42	10	68
8.วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.สาธารณสุขศาสตรมหา- บัณฑิต สาขาสาธารณสุขมูลฐาน และสาขาสาธารณสุข- ในชุมชนเมือง	-	28	12	40	3	19	13	5	-	-	-	-
10.วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด ทางการแพทย์	-	14	5	19	3	8	5	3	-	10	14	24

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ประจำหลักสูตร								อาจารย์พิเศษชาวไทย			
	วุฒิ				ตำแหน่งทางวิชาการ							
	บ.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม	อ.	ผศ.	รศ.	ศ.	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก	รวม
11. การบริหารสาธารณสุข- มูลฐานมหาบัณฑิต	-	4	8	12	2	3	5	2	1	23	22	46
12. วิทยาศาสตร์บัณฑิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	39	42
13. ศิลปศาสตรบัณฑิต	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	25	32

ตารางที่ 5 จำนวนอาจารย์ชาวต่างประเทศที่สอนในหลักสูตรนานาชาติ

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ชาวต่างประเทศ	
	สอนประจำโครงการ	สอนชั่วคราว
1. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต		ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศส่งอาจารย์หมุนเวียนมาปีละ 56 คน
2. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา- สุขภาพ		มีอาจารย์ชาวต่างประเทศมาสอนในบางโอกาสปีละประมาณ 10 คน
3. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ทางเกษตรศาสตร์ สาขา วิชาเกษตรศาสตร์- เชิงระบบ		ปีละประมาณ 1 คน
4. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต		ปีละ 1-3 คน
5. การตลาดมหาบัณฑิต		มีอาจารย์ชาวต่างประเทศมาช่วยสอน 14 คน
6. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)		-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ชาวต่างประเทศ	
	สอนประจำโครงการ	สอนชั่วคราว
7. ศึกษาศาสตร์เซตร้อน- คลินิกมหาวิทยาลัย		จ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศ ปีละ 2 คน
8. วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย (ศึกษาศาสตร์เซตร้อน)		-
9. สาธารณสุขศาสตร์มหา- บัณฑิต สาขาสาธารณสุข มูลฐาน และ สาขา สาธารณสุขในชุมชนเมือง		มีมาสอน ปีละ 2-4 คน
10. วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิทยาการระบาด- ทางการแพทย์		-
11. การบริหารสาธารณสุข- มูลฐานมหาวิทยาลัย		มีมาสอนปีละไม่เกิน 3 คน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ชื่อหลักสูตร	อาจารย์ชาวต่างประเทศ	
	สอนประจำโครงการ	สอนชั่วคราว
12. วิทยาศาสตร์บัณฑิต	2 คน	12 คน
13. ศิลปศาสตรบัณฑิต		

ตารางที่ 6 จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าจำแนกตามหลักสูตรและสัญชาติ ในปีการศึกษา 2529-2533

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
1. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	ไทย	48	ไทย	52	ไทย	56	ไทย	57	ไทย	71
	อเมริกัน	1	อินเดีย	1	อเมริกัน	2	คานาดา	1	ไต้หวัน	2
	ไต้หวัน	1	ไต้หวัน	1			อเมริกัน	2	อเมริกัน	2
			ยูโกสลาเวีย	1			ไต้หวัน	1	คานาดา	2
2. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ					ไทย	3	ไทย	2	ไทย	9
					เนปาล	1	เนปาล	1	เนปาล	4
3. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ทางเกษตรศาสตร์ สาขา วิชาเกษตรศาสตร์เชิงระบบ					ไทย	4	ไทย	3	ไทย	4
					ฟิลิปปินส์	2	ฟิลิปปินส์	1	ฟิลิปปินส์	1
					จีน	2	จีน	2	จีน	1
							อินโดนีเซีย	2	อินโดนีเซีย	1
								เวียดนาม	1	
4. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)	ไทย	20	ไทย	13	ไทย	12	ไทย	11	ไทย	11
	เกาหลี	1	ศรีลังกา	4	อินโดนีเซีย	1	มาเลเซีย	1	จีน	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
5. การตลาดมหานักวิท	เนปาล	1	เนปาล	2	เกาหลี	1	ฟิลิปปินส์	1		
			จีน	1	ฟิลิปปินส์	1	เนปาล	1		
					จีน	1	เกาหลี	1		
					เนปาล	1	ศรีลังกา	1		
					ไทย	62				
6. ปรัชญาชุมชนวิท (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	ไทย	1	ไทย	1	ไทย	1	ไทย	3	ไทย	2
			ฟิลิปปินส์	1	อินโดนีเซีย	1	อินโดนีเซีย	1	สวีตเซอร์แลนด์	1
							จีน	1	อินเดีย	1
7. อายุรศาสตร์เขตร้อน คลินิกมหานักวิท	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	4	ไทย	6
			อินโดนีเซีย	1	ฟิลิปปินส์	1	อินโดนีเซีย	2	อินโดนีเซีย	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
8. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	โซมาเลีย	1	อินโดนีเซีย	3	ฟิลิปปินส์	1	ฟิลิปปินส์	1	มาเลเซีย	1
	บังคลาเทศ	1	เมียนมา	1	บังคลาเทศ	1	เยอรมัน ตะวันตก	1	อเมริกา	1
	ออสเตรเลีย	1			เมียนมา	1			อินเดีย	1
	ไทย	13	ไทย	13	ไทย	13	ไทย	8	ไทย	14
	อินโดนีเซีย	2	เนปาล	2	อินโดนีเซีย	2	เนปาล	1	อินโดนีเซีย	1
			อินโดนีเซีย	2	ฟิลิปปินส์	1	ฟิลิปปินส์	1		
			ฟิลิปปินส์	1			อินโดนีเซีย	1	ฟิลิปปินส์	1
9. สาธารณสุขศาสตรมหา- บัณฑิต (สาขาสาธารณสุข ชุมชนเมืองและสาขา สาธารณสุขมูลฐาน)	ไทย	4	ไทย	4	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	3
	บังคลาเทศ	3	โซมาเลีย	2	โซมาเลีย	2	อินโดนีเซีย	10	โซมาเลีย	1
			อินโดนีเซีย	8	อินโดนีเซีย	6	ฟิลิปปินส์	3	อินโดนีเซีย	6
	โซมาเลีย	2	ฟิลิปปินส์	4	ฟิลิปปินส์	4	เมียนมา	8	ฟิลิปปินส์	1
	อินโดนีเซีย	6	เมียนมา	1	เมียนมา	2	เยเมน	1	เมียนมา	4
										4

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
10. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด ทางการแพทย์	เนเธอร์แลนด์	1	เยอรมัน	2	เยอรมัน	1	ซีเรีย	1	ออสเตรเลีย	1
	ฟิลิปปินส์	5	ชูดาน	2	เนปาล	1	อเมริกา	1	ทานซาเนีย	1
	เมียนมา	1	เนปาล	1	ปากีสถาน	1	ออสเตรเลีย	1	นอร์เวย์	1
					อินเดีย	1				
					จอร์แดน	2				
					ซีเรีย	1				
					อื่น	1				
									ไทย	2
									ฟิลิปปินส์	2
									อินโดนีเซีย	2
11. การบริหารสาธารณสุข มุลฐานมหาบัณฑิต	ไทย	7	ไทย	4	ไทย	4	ไทย	6	ไทย	5
	ฟิลิปปินส์	1	จีน	2	จีน	2	จีน	2	จีน	2
	อินโดนีเซีย	1	เนปาล	4	ซีเรีย	1	โซมาเลีย	1	ซามัวตะวันตก	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
- วิทยาการคอมพิวเตอร์	ไทย	2	ไทย	6	ไทย จีน	6 1	ไทย	14	ไทย อเมริกา ไต้หวัน ศรีลังกา เมียนมา	25 1 2 1 2
- เคมี	ไทย	9	ไทย	2	ไทย ตุรกี	4 1	ไทย ศรีลังกา	5 1	ไทย จีน	4 1
- คณิตศาสตร์ประยุกต์									ไทย	1
- ฟิสิกส์									ไทย เยอรมัน ฮังการี	2 1 1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
13. ศิลปศาสตรบัณฑิต เอเชียอาคเนย์ศึกษา									อเมริกา	4
									จีน	2
									ญี่ปุ่น	2
การบริหารอุตสาหกรรม	ไทย	15	ไทย	14	ไทย	27	ไทย	30	ไทย	69
การท่องเที่ยว	ไต้หวัน	1			มาเลเซีย	1	จีน	1	อเมริกา	3
					เมียนมา	1	เมียนมา	2	ไต้หวัน	4
							ตุรกี	1	รัสเซีย	1

ตารางที่ 7 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามหลักสูตรและสัญชาติ ในปีการศึกษา 2529 -2533

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
1. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	ไทย	45	ไทย	45	ไทย	48	ไทย	47	ไทย	48
	อินเดีย	1	อเมริกา	1	อเมริกา	2	อเมริกา	1	อเมริกา	2
	อเมริกา	1	มาเลเซีย	1	คานาดา	1	คานาดา	1	ญี่ปุ่น	1
	มาเลเซีย	1	อิสราเอล	1			ญี่ปุ่น	1	คานาดา	1
			อินเดีย	3			จีน	1		
2. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ							ไทย	3	ไทย	2
							เนปาล	1	เนปาล	1
3. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ทางเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ เชิงระบบ									ไทย	2
									ฟิลิปปินส์	2
									จีน	2
4. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)	ไทย	9	ไทย	14	ไทย	17	ไทย	11	ไทย	11
	เกาหลีใต้	1	เนปาล	1			จีน	1	อินโดนีเซีย	1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
5. การตลาดมหานักคิด	ญี่ปุ่น	1	ศรีลังกา	1			ศรีลังกา	1	ศรีลังกา	1
	ศรีลังกา	1	ฟิลิปปินส์	1			เนปาล	1	เนปาล	1
	อินเดีย	1	ญี่ปุ่น	1					จีน	1
	ฟิลิปปินส์	1	เกาหลี	1					ฟิลิปปินส์	1
			ออสเตรเลีย	1					ไทย	61
6. ปรัชญาชุมชนนักคิด (อายุรศาสตร์เขตร้อน)					ไทย	2			ไทย	1
					อินโดนีเซีย	2				
7. อายุรศาสตร์เขตร้อน คลินิกมหานักคิด	ไทย	7	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	4	ไทย	4
	ออสเตรเลีย	1	อินโดนีเซีย	3	อินโดนีเซีย	2	อินโดนีเซีย	1	อินโดนีเซีย	2
	บังคลาเทศ	1	เมียนมา	1	ฟิลิปปินส์	1	ฟิลิปปินส์	1	มาเลเซีย	1
	อินโดนีเซีย	1	ฟิลิปปินส์	1	เมียนมา	1	เยอรมัน	1	ฟิลิปปินส์	1
					บังคลาเทศ	1				

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
8. วิทยาศาสตร์มหานิดิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน)	ไทย	14	ไทย	10	ไทย	14	ไทย	17	ไทย	11
	ฟิลิปปินส์	2	อินโดนีเซีย	2	อินโดนีเซีย	1	เนปาล	2	อินโดนีเซีย	1
	อินโดนีเซีย	1	จีน	1			ฟิลิปปินส์	1	เนปาล	1
							อินโดนีเซีย	4	ฟิลิปปินส์	1
								บังกลาเทศ	1	
9. สาธารณสุขศาสตรมหา- บัณฑิต (สาขาสาธารณสุข ในชุมชนเมืองและสาขา สาธารณสุขมูลฐาน)	ไทย	5	ไทย	4	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	3
	อินโดนีเซีย	6	อินโดนีเซีย	7	อินโดนีเซีย	6	อินโดนีเซีย	10	อินโดนีเซีย	6
	ฟิลิปปินส์	5	ฟิลิปปินส์	4	ฟิลิปปินส์	4	เมียนมา	8	เมียนมา	4
	บังกลาเทศ	3	เยเมน	2	เมียนมา	2	ฟิลิปปินส์	3	ออสเตรเลีย	1
	โซมาเลีย	2	โซมาเลีย	2	โซมาเลีย	2	ซีเรีย	1	ทานซาเนีย	1
	เนเธอร์แลนด์	1	ชูดาน	2	จอร์แดน	2	อเมริกา	1	โซมาเลีย	1
	เมียนมา	1	เนปาล	1	อินเดีย	1	เยเมน	1	ฟิลิปปินส์	1
			เมียนมา	1	จีน	1	ออสเตรเลีย	1	นอร์เวย์	1
					เนปาล	1				
					ปากีสถาน	1				

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
11. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด ทางการแพทย์					ซีเรีย	1			ไทย	2
					เยเมน	1			อินโดนีเซีย	2
									เนปาล	3
									ฟิลิปปินส์	1
12. การบริหารสาธารณสุข มูลฐานมหาบัณฑิต	ไทย	5	ไทย	5	ไทย	4	ไทย	5	ไทย	5
	ฟิลิปปินส์	1	เนปาล	4	อินโดนีเซีย	5	ภูฏาน	1	ฟิลิปปินส์	2
	อินโดนีเซีย	1	อินโดนีเซีย	5	จีน	2	จีน	2	ปากีสถาน	3
			ฟิลิปปินส์	1	บังคลาเทศ	3	อินโดนีเซีย	2	จีน	2
			บังคลาเทศ	2	มาเลเซีย	1	ฟิลิปปินส์	1	บังคลาเทศ	1
			จีน	2	อเมริกา	1	บังคลาเทศ	1	อินโดนีเซีย	2
			อินเดีย	2	คานาดา	1	อินเดีย	1	ซามัวตะวันตก	1
			เยเมน	1	ภูฏาน	1	ออสเตรเลีย	1	เมียนมา	1

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักสูตร	ปีการศึกษา 2529		ปีการศึกษา 2530		ปีการศึกษา 2531		ปีการศึกษา 2532		ปีการศึกษา 2533	
	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน	สัญชาติ	จำนวน
13. วิทยาศาสตร์บัณฑิต - เคมี					ซีเรีย	1	ปาปัวนิวกินี	1	เนปาล	3
					เมียนมา		ญี่ปุ่น	1	เวียดนาม	1
							ไทย	6	ไทย	2
									ไทย	8
- ชีววิทยา									จีน	1
							ไทย	3		
- วิทยาการคอมพิวเตอร์										
14. ศิลปศาสตรบัณฑิต - การบริหารอุตสาหกรรม										
							ไทย	12	ไทย	8
- การท่องเที่ยว								จีน	1	

2. การจัดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษา ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบทฤษฎี การวางแผนเพื่อบริหารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของเบอร์กควิส จากตัวแปรต่าง ๆ 6 ด้าน คือ เวลา (Time) สถานที่ (Space) แหล่งทรัพยากร (Resource) องค์กร (Organization) ขบวนการ (Procedures) และผลผลิต (Products) ปราบกฏผลดังนี้คือ

2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.1 หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration) ชื่อย่อภาษาไทย บธ.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.B.A. สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2526 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้มีความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะทางด้าน ธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านวิชาการและการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และควรมีการเตรียมการพัฒนาผู้บริหาร ระดับกลางที่มีความสามารถในระดับสากล การเตรียมสถาบันผลิตบุคลากร และการเตรียมการ ทางด้านหลักสูตรวิชาการด้านบริหาร

ในขณะที่สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ ได้ร่วมมือกับสถาบันในต่างประเทศ คือ The J.L. Kellogg School of Management แห่ง Northwestern University และ The Wharton School แห่ง University of Pennsylvania วัตถุประสงค์ของ หลักสูตรมีดังนี้

1. เพื่อผลิตนักบริหารที่มีความสามารถไม่ยิ่งหย่อนกว่าผู้จบการศึกษามาจากมหาวิทยาลัย ที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการบริหารธุรกิจแก่ผู้เข้าศึกษา โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ธุรกิจดำเนินอยู่

3. เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายในด้านธุรกิจ
อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ
ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 8 การจัดการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 2 ปี เป็นระบบไตรมาส (Quarter) เพื่อสะดวกแก่การเชิญอาจารย์ชาวต่างประเทศมาสอน แบ่งเป็น 2 ตอน ๆ หนึ่งมีระยะเวลา 5 ลัปดาห์ ศึกษา เฉพาะวันเสาร์ เวลา 8.30-16.30 น.	ใช้อาคารวิทย-พัฒนา ชั้น 4,5 และ 6 อาคาร ศศปาสตรา ประกอบด้วยห้องเรียน ห้องสัมมนา ห้องสมุด ห้องวิจัย และส่วนประกอบอื่น ๆ รวม 10,000 ตรม. มีห้องนักศศนิเวศสำหรับคณาจารย์ นิสิตและแขกของสถาบัน มีเครื่องปรับอากาศทุกห้อง	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> เป็นชาวต่างประเทศเป็นหลัก จากวิทยาลัยเคลลอก แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสเทิร์น และ วิทยาลัยวาร์ตัน แห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย อาจารย์ที่เป็นคนไทยมี 3 คน <u>นักศึกษา</u> เฉลี่ยแล้วจากทุก ๆ ปีที่ผ่านมา เป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษารวม 301 คน เป็นชาวไทย 284 คน คิดเป็นร้อยละ 94 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาคือ สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ผ่านการสอบ TOEFL หรือ GMAT ตามเกณฑ์ที่กำหนด ขบวนการพิจารณาเน้นที่การสัมภาษณ์เป็นสำคัญ	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> การศึกษา ประกอบด้วยวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต วิชาเลือก 42 หน่วยกิต รวมเป็น 72 หน่วยกิต ไม่มีการทำวิทยานิพนธ์ <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นสถาบันเทียบเท่า คณะที่มีการบริหารอย่างอิสระ โดยมีคณะกรรมการบริหารภายใต้การควบคุมของสภามหาวิทยาลัย	<u>การวางแผนการเรียนการสอน</u> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสเทิร์น เพนซิลวาเนีย ร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร โดยกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม ปรึกษาที่ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเป็น ปรึกษาที่ออกให้และยอมรับร่วมกันทั้งสามสถาบัน <u>การสอน</u> เน้นการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา การเล่นบทจำลอง การทำโครงการนำเสนอ โดยสอนเป็น	ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีลักษณะ 1. เป็นนักบริหารที่มีความสามารถไม่ยิ่งหย่อนกว่าผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ 2. มีความรู้และทักษะด้านการบริหารธุรกิจตามสภาพแวดล้อม 3. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายในด้านธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จการ

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขั้นตอนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ประกอบด้วย ไลต์ทัศนอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์และการ สื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น ระบบโทร สารและระบบเคเบิลทีวี ห้องสมุดของ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ สถาบัน วิทยบริการและห้องสมุดของคณะอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง</p> <p><u>งบประมาณและเงินรายได้</u> เงินรายได้ของ สถาบันทั้งหมดเป็นเงินนอกงบประมาณ แ่นดิน ส่วนใหญ่ได้จากค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม นอกจากนั้นเป็นเงินที่ได้ รับบริจาคจากเอกชนภายในประเทศ เงิน ช่วยเหลือทางด้านวิจัยจากมูลนิธิเอเชีย และเงินรายได้จากการบริการวิชาการอื่น ๆ</p>		<p>ภาษาอังกฤษ <u>การประเมินผล</u> ใช้ระบบ H ดีมาก P ดี U ยังไม่เป็นที่พอใจ Y ยังส่งงาน ไม่สมบูรณ์ ประเมินรายวิชาโดย ทดสอบสัมฤทธิ์ผล การ จัดทำรายงาน โดยไม่มี การทำวิทยานิพนธ์</p>	<p>ศึกษารวมทั้งสิ้น 253 คน เป็นคนไทย 233 คน คิด เป็นร้อยละ 92 เป็นชาว ต่างประเทศ 20 คน คิด เป็นร้อยละ 8</p>

2.1.2 หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ
(Master's Degree Programme in Health Development) (หลักสูตรนานาชาติ)
ชื่อย่อภาษาไทย วท.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.Sc. คณะแพทยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2531

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

ในปี พ.ศ. 2521 องค์การอนามัยโลกและองค์การสหประชาชาติเพื่อกองทุนเด็ก
ฉุกเฉินระหว่างประเทศ (UNICEF) ได้ประกาศให้ใช้สาธารณสุขมูลฐานนำไปสู่สุขภาพดีก้าวหน้า
ในปี 2543 และขอให้ทุกประเทศกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ และรัฐบาลไทยได้รับ
สนองนโยบายดังกล่าว โดยกำหนดเป็นนโยบายบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ซึ่งมีทรัพยากรบุคคลพร้อมในทุกด้าน มีนโยบายที่จะจัดสรรทรัพยากรเพื่อการสอน การวิจัยและ
การบริการวิชาการแก่สังคม ในระดับภูมิภาคและชุมชน และมีนโยบายเผยแพร่วิชาการแก่ชาว
ต่างประเทศผู้ประสงค์มาศึกษาหาความรู้ในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการขยายเกียรติคุณของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้แพร่หลายไปในหมู่วิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ คณะ
แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวเพื่อฝึกอบรมและพัฒนา
บุคลากรสุขภาพในระดับวิชาชีพ ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่เหมาะสม ในการเป็นผู้นำที่จะนำ
เทคโนโลยีแนวใหม่ไปใช้พัฒนาประชาชนและประเทศให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
ผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถในการใช้กระบวนการสอบสวน (Process of Inquiry)
เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและการวางแผนให้ถูกต้องและแม่นยำพร้อมกันนั้น จะมีความสามารถ
ใช้
วิจารณ์วิเคราะห์ข้อกล่าวอ้างต่าง ๆ ได้

2. มีความสามารถใช้ทักษะการวิเคราะห์ในการตัดสินใจปัญหาและเป็นผู้ไม่รู้จัก
ตนเองตลอดชีวิต

3. เป็นผู้เห็นการณ์ไกล และสนใจที่จะพยายามแก้ไขปรับปรุงการบริการสุขภาพแก่ประชาชนทั้งทางลึกและทางกว้าง และตระหนักอยู่เสมอว่าการพัฒนาสุขภาพนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

4. มีความตั้งใจที่จะกล้าเสี่ยง เพื่อเผชิญกับความไม่แน่นอน

5. มีทักษะที่จะโน้มน้าว จูงใจผู้อื่นให้คล้อยตามในการที่จะช่วยกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการหรือระบบที่วางไว้

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 9 การจัดการหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 4 ภาคการศึกษา เป็นระบบทวิภาค (Semester)ภาค การศึกษาหนึ่งมี 16 สัปดาห์ ศึกษาในวัน และเวลาราชการ	ใช้สถานที่ของ หน่วยแพทยศาสตร์ ศึกษา อาคาร พยาธิวิทยา หน่วย วิทยาการระบาด คลินิก ๗ ตึกอบรม วิชาการ และตึก อาเนนทมทิลด หอ สมุดคณะแพทย- ศาสตร์ และภาค วิชาเวชศาสตร์ ป้องกันและสังคม ในบริเวณคณะ แพทยศาสตร์ สถานที่ฝึกงานภาค สนามระยะแรก กำหนดไว้ที่อำเภอ บางพลี จังหวัด	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> เป็นอาจารย์ ประจำของคณะแพทยศาสตร์ และอาจารย์ จากภายนอกได้แก่ อาจารย์จากมหาวิทยา- ลัยมหิตล อาจารย์ชาวต่างประเทศ จะมา ช่วยสอนภาษาอังกฤษเป็นครั้งคราว <u>นักศึกษา</u> เป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่าง ประเทศ จากสถิติตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึง ปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2531-2533) มีนัก ศึกษารวม 20 คน เป็นชาวไทย 14 คนคิด เป็นร้อยละ 70 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ผู้เข้าศึกษาต้อง สำเร็จปริญญาตรี สาขาแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข สังคมวิทยาทางการแพทย์ แพทยศาสตร์ ศึกษา และสาขาการแพทย์และสาธารณสุข	<u>การจัดโปรแกรมการ ศึกษา</u> ประกอบด้วย วิชาบังคับร่วม 16 หน่วยกิต วิชาบังคับ เฉพาะกลุ่ม 14 หน่วย กิต โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มการ ศึกษาบุคลากรสุขภาพ ระดับวิชาชีพ กลุ่มการ จัดโครงการพัฒนา สุขภาพและกลุ่มวิจัย สุขภาพและการทำ วิทยานิพนธ์ 18 หน่วยกิต ปีแรกเป็นการ ศึกษารายวิชาและทำ โครงร่างการวิจัยในฤดู ร้อน (6-8 สัปดาห์) ปีที่ 2 ทำวิทยานิพนธ์	<u>การวางแผนการเรียน การสอน</u> จัดทำหลักสูตรโดย ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญจาก Illinois University, Mc Master University และ British Council การสอน จัดเป็นตอน (Block) วิธีการเรียน ใช้ผลิตเป็น ศูนย์กลาง (Student Center) การเรียน โดยเทคนิคการประชุม เชิงปฏิบัติการ (Teacher Directed Workshop) และการ ปฏิบัติการภาคสนาม	หลักสูตรมุ่งผลิตบุคลากร ในระดับวิชาชีพ ให้มี ความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้เหมาะสมในการนำ เทคโนโลยีแนวใหม่ไป พัฒนาประชาชนและ ประเทศให้บรรลุ เป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการ ศึกษาบุคลากรสุขภาพ ระดับวิชาชีพ กลุ่มการ จัดโครงการพัฒนา สุขภาพและกลุ่มวิจัย สุขภาพ ซึ่งมีการเรียน การสอนเน้นตาม ลักษณะของกลุ่ม จากสถิติ ตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึง ปัจจุบัน (ปีการศึกษา

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	กระบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
	<p>สมุทรปราการ อำเภอพนมดงรัก จังหวัดชลบุรี และ ชุมชนแออัดคลอง เตย กรุงเทพฯ</p>	<p>อื่น ๆ มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวกับ การพัฒนาสุขภาพไม่น้อยกว่า 1 ปี มีความ สามารถทางด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี จะพิจารณาจาก ใบสมัครและการสัมภาษณ์ นักศึกษาขณะนั้นทั้งชาวไทยและชาว เอเชีย นักศึกษาต่างชาติได้รับทุนมาเรียน จะผ่านการพิจารณาจากนักเรียนจากประเทศ ที่ส่งมาแล้ว <u>วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม</u> ใช้วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ จากหน่วยแพทย์ ศาสตร์ศึกษา อาคารพยาธิวิทยา หน่วย วิทยาการระบาดคลินิก ตึกอบรมวิชาการ และตึกอำนวยการ สอนตำราเรียนและ วารสารใช้ของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นตำราและวารสารภาษา อังกฤษ หอสมุดคณะแพทยศาสตร์มีการสืบค้น ข้อมูลทางการแพทย์และสาธารณสุขด้วย คอมพิวเตอร์ (Medlar / Medline</p>	<p>ตลอดทั้งปีเพื่อเปิดโอกาส ให้นักศึกษาต่างประเทศ ไปเก็บข้อมูลในประเทศ ของตน <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นการบริหารภายใน คณะแพทยศาสตร์ โดย ประสานงานร่วมกัน ระหว่างภาควิชา (Disciplinary Unit) และมีคณะ กรรมการบริหาร หลักสูตร เป็นผู้กำหนด การวางแผนหลักสูตร</p>	<p>ความร่วมมือกับต่าง ประเทศ ขณะนี้เป็น ลักษณะรับความช่วยเหลือ ทางด้านเงินทุน ยัง <u>ไม่มีความร่วมมือทาง</u> ด้านการแลกเปลี่ยน อาจารย์และนักศึกษา <u>การประเมินผล</u> ใช้วิธี ประเมินจากรายงาน การศึกษาดูงานและการ ทำวิทยานิพนธ์</p>	<p>2531-2533) มีผู้สำเร็จ การศึกษา (ปีการศึกษา 2532-2533) จำนวน 7 คน เป็นชาวไทย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71 ชาวต่างประเทศ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 29</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>Search) และบริการขอสำเนาจากต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดของคณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p><u>การเงินและงบประมาณ</u> เงินรายได้ส่วนหนึ่งได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน และส่วนใหญ่มักได้จากค่าเล่าเรียน เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ซึ่งได้มาในลักษณะทุนการศึกษาของนิสิต การจัดสรรผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ หรือเป็นทุนสนับสนุนโครงการโดยตรง เช่น Mc. Master University, University of Illinois สหรัฐอเมริกา</p>			

สรุปการจัดหลักสูตรของหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต พบว่า เป็นหลักสูตรระยะเวลา 2 ปี แบบไตรมาส (quarter) ภาคการศึกษาหนึ่งมี 5 สัปดาห์ ศึกษาในวันเสาร์ เวลา 8.30 - 16.30 น. โดยใช้อาคารวิทยพัฒนาชั้น 4 5 และ 6 และอาคารศศปาสุศาลา ซึ่งมีห้องเรียน ห้องสัมมนา ห้องสมุด รวมทั้งมีห้องพักสำหรับนักศึกษาแพทย์และแขกของสถาบัน อาจารย์ที่สอนเป็นชาวต่างประเทศเป็นหลัก จากวิทยาลัยเคลลอคแห่งมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสเทิร์น และวิทยาลัยวาร์ตันแห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย อาจารย์ที่สอนเป็นคนไทยเพียง 3 คน นักศึกษาที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทย มีคุณสมบัติสำเร็จปริญญาตรีผ่านการสอบ TOEFL และ GMAT ตามเกณฑ์ที่กำหนด การเรียนการสอนใช้วัสดุอุปกรณ์ทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูง ประกอบกับการค้นคว้าตำราในห้องสมุดของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ การบริหารหลักสูตรใช้เงินรายได้ของสถาบันทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่ได้จากค่าบำรุงการศึกษา เงินบริจาค เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิเอเชีย การจัดการโปรแกรมการศึกษาประกอบด้วย วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต วิชาเลือก 42 หน่วยกิต โดยไม่มีการทำวิทยานิพนธ์ การเรียนการสอนจัดภายใต้สถาบันเทียบเท่าคณะที่มีการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ โดยมีคณะกรรมการบริหารภายใต้การควบคุมของสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสเทิร์น มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย จัดทำหลักสูตร โดยได้ประสานปริญญากันเป็นที่ยอมรับร่วมกันทั้ง 3 สถาบัน การสอนในหลักสูตรเน้นการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา การเล่น บทจำลอง การทำโครงการโดยมีการประเมินผลจากการทดสอบสัมฤทธิ์ผล การจัดทำรายงาน โดยมีเป้าหมายการผลิตนักบริหารที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านธุรกิจในระดับประเทศ

สรุปการจัดหลักสูตรภายในของหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ พบว่า เป็นหลักสูตรระยะเวลา 2 ปี แบบทวิภาค (Semester) ในปีแรกจะศึกษารายวิชาและทำโครงร่างการวิจัยในฤดูร้อน ปีที่ 2 จึงทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ไปเก็บข้อมูลในประเทศของตน สถานศึกษาใช้อาคารสถานที่ในบริเวณคณะแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝึกงานภาคสนามที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และอำเภอ
พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และคลองเตย กรุงเทพมหานคร อาจารย์ที่สอนเป็นอาจารย์ของคณะ
แพทยศาสตร์และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ชาวต่างประเทศจะมาช่วยสอนเป็นครั้ง
คราว นักศึกษาที่เข้าศึกษาจะเป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ ผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จ
ปริญญาตรีในสาขาแพทยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีประสบการณ์ทางด้านการพัฒนา
สุขภาพไม่น้อยกว่า 1 ปี ผ่านการพิจารณาจากใบสมัครและการสัมภาษณ์ นักศึกษาต่างประเทศจะ
ผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากประเทศที่ส่งมา โปรแกรมการศึกษาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการ
ศึกษาศุขภาพระดับวิชาชีพ กลุ่มการจัดโครงการพัฒนาสุขภาพและกลุ่มวิจัยสุขภาพ มีวิชา
บังคับร่วม 16 หน่วยกิต วิชาบังคับเฉพาะกลุ่ม 14 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 18 หน่วยกิต การ
บริหารอยู่ภายใต้คณะแพทยศาสตร์ มีการประสานงานระหว่างภาควิชาต่าง ๆ (Disciplinary
Unit) และมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทางด้านการจัดทำหลักสูตร คณะจารย์ของคณะ
แพทยศาสตร์ได้ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ มหาวิทยาลัยแมคมาสเตอร์
และบริติชเคาน์ซิล การจัดการเรียนการสอนได้จัดเป็นตอน (Block) เน้นการเรียนแบบใช้
นิสิตเป็นศูนย์กลาง การประชุมเชิงปฏิบัติการและการปฏิบัติภาคสนาม การร่วมมือกับต่าง
ประเทศขณะนี้ เป็นลักษณะความช่วยเหลือด้านเงินทุน ยังไม่มีความร่วมมือทางด้านการแลกเปลี่ยน
อาจารย์และนักศึกษา การประเมินผลจะประเมินจากการทำรายงานการศึกษาดูงานและการ
ทำวิทยานิพนธ์ โดยมีเป้าหมายการผลิต บุคลากรระดับวิชาชีพที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้
เหมาะสมทั้งสามกลุ่มคือ กลุ่มการศึกษาศุขภาพระดับวิชาชีพ กลุ่มการจัดโครงการพัฒนา
สุขภาพและกลุ่มวิจัยสุขภาพ

สรุปประเด็นสำคัญของหลักสูตรนานาชาติที่ได้มีการจัดใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีความหลากหลายในด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของ
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ มีนโยบายชัดเจนที่จะพึ่งตนเองทางการเงินโดยไม่ใช้งบ
ประมาณแผ่นดิน มีการบริหารงานอย่างอิสระ โดยมีคณะกรรมการบริหารภายใต้การควบคุมของ

สภามหาวิทยาลัย ทำให้มีความคล่องตัวในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถติดต่อประสานงานทางด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเป็นนานาชาติ นอกจากนี้ยังมีความพร้อมทางด้าน อาคารสถานที่ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน สำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ ยังต้องอาศัยเงินรายได้จากงบประมาณแผ่นดิน การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะจัดโดยคณาจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศยังมีความจำกัด นอกจากนี้ทางด้านอาคารสถานที่ และการใช้ทรัพยากรยังคงใช้ร่วมกับหลักสูตรปกติของคณะแพทยศาสตร์

2.2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2.2.1 หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตทางเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์เชิงระบบ (Master's Degree in Agriculture (Agricultural Systems)) ชื่อย่อภาษาไทย ว.ท.ม. (เกษตรศาสตร์) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.S. (Agriculture) คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2531

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

หลักสูตรนี้เดิมสอนเป็นภาษาไทย รับนักศึกษาในปีการศึกษา 2527 ต่อมาในปีการศึกษา 2531 ได้เปลี่ยนเป็นหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาอังกฤษเพื่อรับนักศึกษาต่างประเทศที่สนใจทางด้านเกษตร เข้าศึกษาด้วย เนื่องจากประเทศไทยและประเทศทางแถบภูมิภาคเอเชียเป็นประเทศที่มีอาชีพหลักด้านการเกษตร จึงควรจะได้รับการสนับสนุนให้มีความร่วมมือ ส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้และผลการวิจัยซึ่งกันและกัน และบางประเทศได้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยทางด้านเกษตรและมีความเจริญก้าวหน้าอยู่แล้ว เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ การจัดหลักสูตรที่สอนโดยภาษาอังกฤษ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาหลาย ๆ ประเทศเข้าศึกษา จะเป็นการสนับสนุน

ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ผลการวิจัย คณาจารย์ร่วมกันประกอบกันจะเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษาไทยที่เข้าศึกษาในหลักสูตรได้มีความรู้ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น สามารถเข้าใจผลการศึกษาวิจัยทางด้านการเกษตรที่บางประเทศได้ทำการศึกษาวิจัยไว้มาใช้ประโยชน์กับตนเองและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อสร้างแนวคิดเชิงระบบและความสามารถในการมองภาพรวมของปัญหาทางเกษตร
2. เพื่อผลิตนักวิจัย นักวางแผนงานวิจัย และพัฒนาทางเกษตรให้มีความเข้าใจถึงขบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในระดับต่าง ๆ ภายในระบบการเกษตร และมีความสามารถที่จะกำหนดแนวทางวิจัย หรือวางแผนพัฒนาเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเกษตรกรรมมากที่สุด

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 10 การจัดการหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาดพิศ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์เชิงระบบ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 2 ปี เป็นระบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันเวลาราชการ นักศึกษาต้องเข้าเรียนภาคนี้ 2 ครั้ง 2 เดือน ระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ก่อนเรียนภาคปกติ	ใช้ห้องบรรยายของศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร ซึ่งประกอบด้วยห้องบรรยาย ห้องทำงานของนักศึกษา ห้องเอกสารและห้องสัมมนาสำหรับการพบปะสนทนา ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเพื่อสร้างบรรยากาศวิชาการให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นห้องปรับอากาศทั้งหมด การทดลองทาง	คณาจารย์และวิทยากร อาจารย์ประจำหลักสูตรคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติจากภาควิชาต่าง ๆ ในคณะเกษตรศาสตร์ ขณะนี้มีจำนวน 12 คน อาจารย์พิเศษ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและจากต่างประเทศ ซึ่งมาจากมหาวิทยาลัยเคิลเลอร์-เนีย มหาวิทยาลัยเดวิดและมหาวิทยาลัยเบิร์คเลย์ ประเทศสหรัฐอเมริกาและมหาวิทยาลัยจากประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งสิ้นปีละ 1-2 คน <u>นักศึกษา</u> เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน จากสถิติตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2531-2533) มีนักศึกษารวม 24 คน เป็นชาวไทย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ชาวต่างประเทศ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54 คุณสมบัติ	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> จัดเนื้อหาสาระของการสอนเป็นสองสาย คือสายระบบการผลิตทางเกษตร และสายเศรษฐศาสตร์และการพัฒนาเกษตร จัดให้มีวิชาบังคับร่วม 14 หน่วยกิต วิชาเลือกในสาขาวิชาไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต วิชาเลือกนอกสาขาวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ซึ่งจะต้องเป็นวิชาเลือกระดับปริญญาโท ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ระดับปริญญาตรีไม่เกิน 6 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์	<u>การวางแผนการเรียนการสอน</u> จัดทำโดยคณาจารย์ของคณะเกษตรศาสตร์ผู้มีความสามารถและประสบการณ์ ร่วมกับอาจารย์ของคณะสังคมศาสตร์ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เป็นแบบสหสาขาวิชา <u>การสอน</u> ใช้วิธีการบรรยาย การสัมมนา การศึกษากรณีตัวอย่าง เกี่ยวกับระบบเกษตรแบบจำลองทางการเกษตร	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถคิดวิเคราะห์ บัณฑิตทางเกษตรอย่างเป็นระบบตลอดจนให้ความเข้าใจถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ในระดับต่าง ๆ ในระบบเกษตรและสามารถกำหนดแนวทางวิจัยหรือวางแผนพัฒนาเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ จากสถิติตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2531-2533) มีผู้สำเร็จการศึกษา (ปีการศึกษา 2533)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
	<p>ทางการเกษตรมีสถานที่สำหรับนักศึกษาทำการการวิจัยและทดลองที่สถานีวิจัยเกษตรเขตชลประทาน สถานีใกล้เคียงมหาวิทยาลัยและที่อำเภอจอมทอง จังหวัด เชียง ใหม่</p>	<p>ของผู้เข้าศึกษา ต้องสำเร็จปริญญาตรีทางเกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์เกษตรหรือวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเกษตร ผ่านการสอบ TOEFL ไม่ต่ำกว่า 450 คะแนน และผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีเป้าหมายการรับปีละ 10-12 คน การแลกเปลี่ยนนักศึกษาขณะนี้ยังไม่มี <u>วัสดุอุปกรณ์</u> และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายแผ่นใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิฟอร์ด และเงินบริจาคจากเอกชน การศึกษาค้นคว้าด้านตำราเรียน เอกสาร ได้จัดให้นักศึกษาค้นคว้าที่ห้องสมุดของคณะเกษตรศาสตร์ สำนักหอสมุด ห้องสมุดของสำนักงานเกษตรภาคเหนือ และห้องสมุดของศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร</p>	<p>ปริญญาตรีไม่เกิน 6 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์อีก 15 หน่วยกิต รวม 47 หน่วยกิต นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องเรียนภาคฟื้นฟูความรู้ (Refresher Courses) ในวิชาสถิติ เศรษฐศาสตร์ และการใช้คอมพิวเตอร์ ก่อนเป็นเวลา 2 เดือน <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะเกษตรศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย เป็นหลักสูตรสหสาขาวิชา ภาควิชาต่าง ๆ ในคณะเกษตรศาสตร์ร่วมกันสอน โดยมีคณะกรรมการบริหาร</p>	<p>แบบจำลองทางการเกษตร <u>การประเมินผล</u> <u>การศึกษา</u> ใช้วิธีทดสอบปลายภาค การทำรายงานและการทำวิทยานิพนธ์ ใช้ระบบเกรด A B C D F และ S U</p>	<p>จำนวน 6 คน เป็นชาวไทย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ชาวต่างประเทศ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 67</p>

ตารางที่ 10 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>การเงินและงบประมาณ ส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิฟอร์ด ซึ่งสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายในด้านวัสดุอุปกรณ์ ทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายของอาจารย์เป็นด้านการศึกษาวิจัยและการอบรม การจัดสัมมนา และการจัดหาอาจารย์พิเศษมาช่วยสอน เงินช่วยเหลือเหล่านี้ได้รับในช่วงปี พ.ศ. 2530-2534 เป็นมูลค่า 7.5 ล้านบาท เงินรายได้อื่น ๆ ได้จากค่าเล่าเรียน ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์และมูลนิธิอื่น ๆ แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งให้ทุนนักศึกษามาเรียน</p>	<p>ภาควิชาต่าง ๆ ในคณะเกษตรศาสตร์ร่วมกันสอน โดยมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรนานาชาติสาขาเกษตรศาสตร์เชิงระบบประสานงานกับคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะในการจัดหลักสูตร</p>		

สรุปการจัดหลักสูตรภายในของหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
 เซึ่งระบบ พบว่า เป็นหลักสูตรระยะเวลา 2 ปี แบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันและเวลา
 ราชการ นักศึกษาต้องเข้าเรียนภาคฟื้นฟูความรู้ (Refresher Courses) ก่อนเป็นเวลา 2
 เดือน การบรรยายใช้สถานที่ของศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร มีสถานที่สำหรับทำวิจัยและ
 ทดลองที่สถานีวิจัยเกษตรเขตชลประทาน และที่อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ณาจารย์เป็น
 อาจารย์ประจำหลักสูตรของคณะเกษตรศาสตร์ และอาจารย์ที่ได้รับเชิญจากสำนักงานเศรษฐกิจ
 การเกษตร อาจารย์จากต่างประเทศจะมาช่วยเป็นครั้งคราวปีละประมาณ 1-2 คน จากประเทศ
 สหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นคนไทยและคนต่างประเทศแถบภูมิภาค
 เอเชียซึ่งจะต้องสำเร็จปริญญาตรีทางการเกษตรและสาขาที่เกี่ยวข้องมีผลการสอบ TOEFL ไม่ต่ำ
 กว่า 450 คะแนนและผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการ มีเป้าหมายการรับปีละ 10 - 12 คน
 ขณะนี้ยังไม่มี การแลกเปลี่ยนนักศึกษากับต่างประเทศ การเรียนการสอนใช้วัสดุอุปกรณ์เช่นเดียวกับ
 หลักสูตรทั่วไป โดยมีเครื่องมือวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการเกษตร ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก
 มูลนิธิฟอร์ด และเงินบริจาคจากเอกชน มีห้องสมุดของศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร ห้องสมุด
 ของคณะเกษตรศาสตร์และสำนักหอสมุด ทางด้านการเงิน ส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือจาก
 มูลนิธิฟอร์ด ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมสัมมนา การจัดอาจารย์
 พิเศษมาช่วยสอน ความช่วยเหลือจะได้รับในช่วงปี 2530 - 2534 จำนวน 7.5 ล้านบาท
 นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิอื่น ๆ จากประเทศสหรัฐอเมริกาอีก การจัดโปรแกรม
 การศึกษา จัดการเรียนเป็น 2 สาย คือ สายระบบการผลิตทางเกษตรและสายเศรษฐศาสตร์การ
 พัฒนาเกษตร มีวิชาบังคับร่วม 14 หน่วยกิต วิชาเลือกในสาขาวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต
 วิชาเลือกนอกสาขาวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 15 หน่วยกิต รวม 47
 หน่วยกิต การบริหารงานอยู่ภายใต้คณะเกษตรศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีภาควิชาต่าง ๆ ช่วย
 จัดการสอน การวางแผนการเรียนการสอนจัดโดยคณาจารย์ของคณะเกษตรศาสตร์และสังคมศาสตร์
 วิธีการสอนเน้นการบรรยายเป็นหลัก การประเมินผลจะทดสอบปลายภาค การทำรายงานและการทำ

วิทยานิพนธ์ จุดมุ่งหมายของโครงการเพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ คือ วิเคราะห์ปัญหาทางการเกษตรอย่างเป็นระบบ มีความรู้ความเข้าใจถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมีความสามารถในการวิจัย ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค

2.3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.3.1 หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master's Degree Program in Economics) ชื่อย่อภาษาไทย ศ.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.A. (Economics) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2512

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ) นี้ เป็นโครงการที่ได้เริ่มเปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2512 ซึ่งตามโครงการพัฒนาการศึกษาเศรษฐศาสตร์เดิมเรียกว่า "หลักสูตรสากล" ศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ได้มีความคิดที่จะพัฒนาการศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์เกษตรให้มีมาตรฐานสากลทัดเทียมกับยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา และได้พิจารณาเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นสำหรับการศึกษาระดับสูงต่าง ๆ จึงจัดทำโครงการซึ่งสอนด้านภาษาอังกฤษ ได้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่จากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ทั้งทางด้านการเงินและอาจารย์ชาวต่างประเทศหลักสูตรได้ปรับปรุงจากหลักสูตรของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญของมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางเศรษฐศาสตร์ที่มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ และระเบียบวิธีวิจัยเพียงพอที่จะทำการวิเคราะห์วิจัยและค้นคว้าวิทยาการด้านเศรษฐศาสตร์ และผลิตผลงานทางเศรษฐศาสตร์ที่มีคุณภาพ

2. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความสามารถที่จะรับหน้าที่ต่าง ๆ ในระดับสูง เพื่อรับใช้สังคมและประเทศ อาทิเช่น เป็นอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพและความสามารถที่จะปลูกฝังความคิด

อย่างมีเหตุผลให้แก่นักศึกษาทั้งระดับมัธยมและอุดมศึกษา เป็นวิทยากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เศรษฐกิจสถิติ ตลอดจนการวางแผนในหน่วยงานของรัฐ ของเอกชน หรือในการประกอบธุรกิจส่วนตัว

3. เพื่อให้บริการการศึกษาระดับสูงที่มีความลุ่มลึก และเพื่อให้ นักศึกษามีความชำนาญพิเศษเฉพาะเรื่อง

4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 11 การจัดการหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 2 ปี เป็นระบบ ทวิภาค (Semester) และอาจจะเปิดภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 8 ลัปดาห์ แต่เพิ่มชั่วโมงการศึกษาให้เท่ากับภาคปกติ ศึกษาในวันและเวลาดังกล่าว	ใช้อาคารเรียน คณะเศรษฐศาสตร์ ร่วมกับหลักสูตรปกติ ห้องเรียนจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องฉายภาพ ซ้อมเครื่อง และห้องคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษา โดยเฉพาะ	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> เป็นอาจารย์ประจำของคณะเศรษฐศาสตร์ อาจารย์พิเศษจากภายนอก อาจารย์ชาวต่างประเทศมีไม่มากเพียงปีละ 1-2 คน โดยมูลนิธิฟูไลบรท์ ส่งอาจารย์มาโดยออกค่าใช้จ่ายให้บางส่วน มูลนิธิแจแปนฟาวเดชั่น ส่งอาจารย์มาโดยออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด <u>นักศึกษา</u> กำหนดการรับนักศึกษาชาวต่างประเทศไม่เกิน 1 ใน 3 ของนักศึกษาทั้งหมด จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษารวม 87 คน เป็นชาวไทย 67 คน คิดเป็นร้อยละ 77 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 23 คณะเศรษฐศาสตร์มีทุนการศึกษาให้นักศึกษาทุกคนเป็นทุนที่มีข้อผูกพันและไม่มีข้อผูกพัน นักศึกษาจากต่างประเทศจะได้รับทุนจากมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ ผู้เข้าศึกษา	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีจำนวน 39 หน่วยกิต เป็นวิชาบังคับ 15 หน่วยกิต วิชาเลือก 15 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 9 หน่วยกิต <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรมีลักษณะเป็น การบริหารโดยคณะ (Disciplinary Unit) มีคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษา เป็นผู้บริหารโครงการ	<u>การวางแผนการเรียน การสอน</u> คณาจารย์ในคณะเศรษฐศาสตร์ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบวางแผนการเรียนการสอน <u>การสอน</u> เน้นที่เนื้อหาวิชา(Content Based Teaching) สอนโดยการบรรยาย สัมมนา เปิดโอกาสให้นักศึกษาเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด <u>การประเมินผลการ ศึกษา</u> อาจทำโดยการทดสอบ การทำ	หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของความเป็นนักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ให้ทัดเทียมกับนานาชาติ โดยเน้นความรู้ทางด้านทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ระเบียบวิธีการวิจัย เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ เฉพาะด้านเพื่อรับใช้สังคมและประเทศชาติ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) - ผู้สำเร็จ การศึกษา 81 คน เป็นชาวไทย 62 คน คิดเป็น

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขั้นตอนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>ต้องมีวุฒิปรินซิพัลผ่านการสอบข้อเขียนเป็นภาษาอังกฤษวิชาเศรษฐศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ การทดสอบความถนัด (Aptitude test) และสัมภาษณ์ ในกรณีนักศึกษาต่างประเทศจะประกาศรับสมัครไปทั่วโลก เมื่อได้รับใบสมัครแล้วก็จะส่งอาจารย์ไปสัมภาษณ์ต่างประเทศ และในแต่ละปีจะส่งอาจารย์ไปประชาสัมพันธ์โครงการในประเทศภูมิภาคเอเชีย</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก</u> ประกอบด้วย เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งใช้ร่วมกับโครงการปกติของคณะเศรษฐศาสตร์ หนังสือและวารสารที่มีอยู่ในสำนักหอสมุดและห้องสมุดของคณะเศรษฐศาสตร์</p> <p><u>การเงินและงบประมาณ</u> เงินรายได้ของโครงการส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของ</p>		<p>รายงาน การเขียน ลารินินธ์หรือการเข้า รวมอภิปรายในชั้น การวัดผลการศึกษา ระบบเกรด มี 9 เกรด A A⁻ B⁺ B B⁻ C⁺ C D F</p>	<p>ร้อยละ 77 ชาวต่าง ประเทศ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23</p>

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>แผ่นดิน นอกจากนี้ เป็นเงินที่ได้จากค่า เล่าเรียนของนักศึกษาซึ่ง ได้จากการบริจาค จากเอกชนภายในประเทศและเงิน ช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์</p>			

3.2 หลักสูตรการตลาดมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) (Master's Degree Program in Marketing (English Language)) ชื่อย่อภาษาไทย ก.ต.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.S. (Marketing) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2533

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

เดิมเป็นหลักสูตรที่จัดสอนในระดับประกาศนียบัตร (Certificate Program) โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาด้านธุรกิจของประเทศสวีเดน (Institute for Hogre Marknadsforingsutbildning -IHM Business School) ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 จนถึงปี พ.ศ. 2532 เป็นเวลา 6 ปี จึงได้เปลี่ยนหลักสูตรเดิมเป็นหลักสูตรการตลาดมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) และมหาวิทยาลัยโกเทนเบิร์ก (Gothenburg) แห่งประเทศสวีเดน ได้ร่วมพิจารณาจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตรเดิมให้มีเนื้อหามากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการติดต่อธุรกิจการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น จึงเห็นสมควรพัฒนาวิชาการด้านการค้า การตลาด ให้แก่นักธุรกิจและนักบริหารที่ต้องการเฝ้าหาความรู้ โครงการดังกล่าวนี้รับผู้ที่จบปริญญาตรีที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้วและมีความสนใจทางด้านการบริหารการตลาด ทั้งนี้โดยมหาวิทยาลัยโกเทนเบิร์ก และ IHM Business School ให้สัญญาว่าจะส่งอาจารย์ที่เหมาะสมมาสอนเองได้ในแต่ละวิชา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางการตลาดที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
2. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางการตลาดที่มีความรู้ความสามารถทั้งในเชิงวิชาการและการจัดการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโลกธุรกิจได้
3. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางการตลาดที่จะทำงานในระดับบริหารให้กับองค์กรทั้งภาคธุรกิจเอกชน และภาครัฐบาลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นผู้นำ และมีคุณธรรมอันดีงาม

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของ
การจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 2 ปี เป็นระบบไตรมาส (Quarter) ศึกษาในเวลาภาคค่ำ เวลา 18.00-21.00 น.	ใช้สถานที่ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่อาคาร ชั้น 2 ชั้น 3 และ ชั้น 4 ซึ่งเป็นห้องปรับอากาศ	คณาจารย์และวิทยากร เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษจากภายนอกมหาวิทยาลัยโดยคัดเลือกผู้มีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี มาสอน อาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยโกเตนเบิร์ก และ IHM Business School ประเทศสวีเดนมาช่วยสอนจำนวน 10 คน เป็นปริญญาเอก 8 คน ปริญญาโท 2 คน นอกจากนี้เป็นอาจารย์ที่มาสอนเป็นครั้งคราวจากประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย <u>นักศึกษา</u> ผู้ศึกษาในหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ จากสถิติตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2531-2533) มีนักศึกษารวม 157 คน เป็นชาวไทย 152 คน	การจัดโปรแกรมการศึกษา ประกอบด้วย <u>แผน ก</u> ทำวิทยานิพนธ์ วิชาบังคับ 27 หน่วยกิต วิชาเลือก 3 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต รวม 42 หน่วยกิต <u>แผน ข</u> (ไม่ทำวิทยานิพนธ์) วิชาบังคับ 33 หน่วยกิต วิชาเลือก 9 หน่วยกิต รวม 42 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานทางการบริหารธุรกิจ จะต้องเรียนวิชาธุรกิจเบื้องต้นให้ได้คะแนนระดับ P ซึ่งจะไม่นำมาคิดหน่วยกิตสะสมและ	การวางแผนการเรียน การสอน คณาจารย์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ร่วมมือกับสถาบัน ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั่วโลกทางด้านมาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะในสาขาวิชาการตลาด ธุรกิจระหว่างประเทศ แห่งประเทศสวีเดน ได้ร่วมกันวางแผนการเรียนการสอน การสอน ยึดหลักการเรียนรู้ด้วยวิธีปฏิบัติ (Action Learning) การบรรยายและการอภิปราย (Lecture	หลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรระดับบริหารของหน่วยงานด้านธุรกิจการตลาด ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถดำเนินธุรกิจการตลาด และการค้าระหว่างประเทศได้อย่างทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก โดยได้ผ่านการศึกษาเรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์แก่ผู้ศึกษา ซึ่งได้จัดให้มีชั้นในหลักสูตร โดยการฝึกปฏิบัติการทดลอง การไปศึกษาดูงานในบริษัท ในต่างประเทศ โดยจัด

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขั้นตอนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>คิดเป็นร้อยละ 97 ชาวต่างประเทศ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ผู้จะเข้า ผู้จะเข้าศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติจบปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งผู้ช่วย ผู้จัดการขึ้นไป สำหรับปริญญาตรี 5 ปี ปริญญาโท 3 ปี ปริญญาเอก 1 ปี ผ่านการ ทดสอบข้อเขียนภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของ สถาบันภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์ และการสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ กำหนดการรับประมาณ 60 คน</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ประกอบด้วย เครื่องไฮดรอลิคอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่อง ฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โครงการหลักสูตรนี้มีห้องสมุดที่ ให้บริการนักศึกษาทางด้านตำราและ เอกสารวิชาการ นอกจากนี้มีห้องสมุด ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และ สำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>	<p>ค่าเฉลี่ยสะสม <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นโครงการอิสระ ภายในคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี ที่มีคณะ กรรมการบริหารประกอบด้วยคณาจารย์ของคณะ และผู้แทนจากต่างประ- เทศ ได้แก่ ผู้แทนของ มหาวิทยาลัยโกเตน- เบอร์ก และ IHM Business School แห่งประเทศสวีเดน</p>	<p>and Discussions) กรณีศึกษา (Case Studies) เกมส์ทาง การตลาด (Market- ing Simulations) การเสนอรายงาน (Presentations) การศึกษาตุงานนอก สถานที่ (Field Trips) การเทียบโอน หน่วยกิต ขณะนี้ยังไม่มี เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่มีงาน ทำแล้ว</p> <p><u>การประเมินผล</u> เป็นการสอบประมวล วิชาในภาคสุดท้ายของ การศึกษา ซึ่งจะจัดให้</p>	<p>ให้มีการบรรยายพิเศษ โดยผู้บริหารและการ สัมมนา ซึ่งเป็นการ เปิดโลกทัศน์ของนักศึกษา ให้กว้างขวางและเตรียมพร้อมสำหรับการติดต่อ การค้าระหว่างประเทศ ในอนาคต จากสถิติ ตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษาถึง ปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2531-2533) มีผู้สำเร็จ การศึกษา (ปีการศึกษา 2533) จำนวน 62 คน เป็นชาวไทย 61 คน คิดเป็นร้อยละ 98 ชาว ต่างประเทศ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2</p>

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	กระบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>การเงินและงบประมาณ มีนโยบายพึ่งตนเองด้านงบประมาณ ดังนั้นจึงได้เงินงบประมาณจากแผ่นดิน เป็นจำนวนไม่มากนัก รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินบริจาคจากภาคเอกชนและจากความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยในประเทศสวีเดน</p>		<p>ปีละ 2 ครั้ง ผลการสอบจะให้ P (ใช้ได้) หรือ N (ใช้ไม่ได้) นักศึกษาจะสอบประมวลวิชาได้ไม่เกิน 3 ครั้ง</p>	

สรุปการจัดหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ) พบว่า เป็นหลักสูตรระยะเวลา 2 ปี แบบทวิภาค (semester) ปีหนึ่งมีสองภาคการศึกษา และอาจเพิ่มภาคฤดูร้อนได้ ศึกษาในวันและเวลาราชการ โดยใช้อาคารคณะเศรษฐศาสตร์เรียนร่วมกับหลักสูตรปกติ ภายในห้องเรียนประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น พัดลม เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ มีการติดเครื่องปรับอากาศในบาง ห้องอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จะเป็น คณาจารย์ภายในคณะเศรษฐศาสตร์และอาจารย์พิเศษจากภายนอก อาจารย์ชาวต่างประเทศ ปัจจุบันมีมาช่วยสอนประมาณปีละ 1-2 คน โดยได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิฟูไท์และมูลนิธิเจแปนฟาวเดชั่น นักศึกษาที่เข้าศึกษาได้กำหนดให้เป็นชาวต่างชาติไม่เกิน 1 ใน 3 ของนักศึกษาทั้งหมด

โครงการมีทุนให้นักศึกษาทุกคนโดยเป็นทุนของคณะเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจเอกชน และทุนของมูลนิธิ ร็อคกี้เฟลเลอร์ ผู้เข้าศึกษาจะต้องสอบผ่านข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาต่างประเทศจะประกาศรับสมัคร และอาจารย์ของโครงการจะไปสัมภาษณ์นักศึกษาต่างประเทศที่นักศึกษาอยู่ และในแต่ละปีอาจารย์ของโครงการจะไปประชาสัมพันธ์โครงการนี้ในประเทศแถบภูมิภาคเอเชียด้วย การเรียนการสอนของโครงการจะใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้ตำราจากสำนักหอสมุดและห้องสมุดของคณะเศรษฐศาสตร์ การเงินและงบประมาณส่วนใหญ่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน นอกจากนี้เป็นเงินจากค่าเล่าเรียนและเงินทุนการศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือจากภาคเอกชน และมูลนิธิร็อคกี้เฟลเลอร์

การจัดโปรแกรมการศึกษาเป็นวิชาบังคับ 15 หน่วยกิต วิชาเลือก 15 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 9 หน่วยกิต การบริหารงานของหลักสูตรอยู่ในคณะเศรษฐศาสตร์โดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

การเรียนการสอนเน้นที่เนื้อหาวิชา (Content Base Teaching) สอนโดยบรรยายและสัมมนาเป็นหลัก การประเมินผลโดยการสอบ การทำรายงาน การเขียนสารนิพนธ์ การวัดผลการศึกษาโดยใช้ระบบเกรด เป้าหมายของการจัดหลักสูตรนี้จะเป็นการผลิตบุคลากรเน้นการผลิตนักวิชาการ อาจารย์ ผู้มีความรู้ ความสามารถทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในระดับเทียบเท่ากับนานาประเทศ และสามารถนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

สรุปการจัดหลักสูตรการตลาดมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) พบว่า เป็นหลักสูตรระยะ เวลา 2 ปี แบบไตรมาส (Quarter) ศึกษาในเวลาภาคค่ำระหว่างเวลา 18.00-21.00 น. โดยใช้อาคารชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4 ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะอาจารย์ที่สอนเป็น อาจารย์ประจำคณะ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก อาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศ ได้รับความร่วมมือ จากมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และอาจารย์ที่มาสอนเป็นครั้งคราวจากประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น นักศึกษาของหลักสูตรส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ ผู้ที่ จะเข้าศึกษาจะต้องมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งระดับผู้ช่วยผู้จัดการขึ้นไป โดยผ่านการ ทดสอบวิชาข้อเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปทางธุรกิจและวิชาภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ของ สถาบันภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และผ่านการสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ กำหนดการ รับประมาณปีละ 60 คน วัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนประกอบด้วย เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ ต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การให้บริการทางห้องสมุด มีห้องสมุดของโครงการ ห้องสมุดของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การบริหารหลักสูตร ใช้เงินรายได้ของ โครงการเป็นหลัก ซึ่งได้ จากค่าเล่าเรียน เงินช่วยเหลือจากภาคเอกชน และความช่วยเหลือจากประเทศสวีเดน การจัด โปรแกรมการศึกษาประกอบด้วย 2 แผน คือ แผน ก. ทำวิทยานิพนธ์ และ แผน ข. ไม่ต้องทำ วิทยานิพนธ์ จำนวนหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 42 หน่วยกิต การวางแผนการเรียนการสอน คณะอาจารย์ ของโครงการได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านสาขาวิชาการตลาด ธุรกิจระหว่าง ประเทศ แห่งประเทศสวีเดน การเรียนการสอนยึดหลักการเรียนรู้ด้วยวิธีปฏิบัติ การบรรยาย อภิปราย กรณีศึกษา เกมส์การตลาด การเสนอรายงานการศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเทียบ โอนหน่วยกิตขณะนี้ยังไม่มี การประเมินผลเป็นการสอบประมวลวิชาในภาคสุดท้าย เป้าหมายของ การจัดหลักสูตร เพื่อพัฒนาบุคลากรระดับบริหารของหน่วยงานด้านธุรกิจการตลาด ธุรกิจการค้า ระหว่างประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถในระดับเทียบเท่ากับนานาชาติได้เป็นอย่างดี

2.4 มหาวิทยาลัยมหิดล

2.4.1 หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน

(Master of Science Programme in Tropical Medicine) ชื่อย่อภาษาไทย ว.ท.ม. (อายุรศาสตร์เขตร้อน) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.Sc. (Trop.Med.) คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2510

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ในระยะเริ่มแรกได้เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรอายุรศาสตร์เขตร้อนและสุขวิทยา ต่อมาในปี พ.ศ. 2509 องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Minister of Education Organization-SEAMEO) ได้จัดตั้งศูนย์อายุรศาสตร์เขตร้อนส่วนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Regional Center for Tropical Medicine) เพื่อสอนในระดับหลังปริญญาให้แก่แพทย์ในประเทศสมาชิก ซึ่งได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และประเทศไทย และแพทย์จากประเทศอื่น ๆ ด้วย ในปีแรกมีนักศึกษาต่างชาติ 6 คน นักศึกษาไทย 8 คน ปัจจุบันมีนักศึกษาต่างชาติปีละ 30-40 คน และในปีเดียวกันนี้ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน) เพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถในการทำการศึกษาวิจัยในเรื่องโรคเขตร้อน และในปี พ.ศ. 2518 ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขา อายุรศาสตร์เขตร้อน ต่อมาปี พ.ศ. 2526 ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก) ซึ่งเป็นหลักสูตรต่อเนื่องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรอายุรศาสตร์เขตร้อนและสุขวิทยา ทั้งนี้หลักสูตรทุกหลักสูตรที่จัดสอนขึ้นในคณะเวชศาสตร์เขตร้อน จะเป็นหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาอังกฤษทุกหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อให้สามารถดำเนินการโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเขตร้อนที่เป็นปัญหาของ

สาธารณสุขที่สำคัญได้

2. สามารถแสดงความชัดเจนในการใช้ความรู้และเทคโนโลยีทางด้านอายุรศาสตร์
เขตร้อนในการแก้ปัญหาทางสาธารณสุขได้
3. สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อนได้

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของ
การจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 13 การจัดการหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 2 ปีเป็นระบบระบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันและเวลาราชการ การศึกษานอกภาค บัณฑิต อาจทำได้ในกรณีที่จำเป็น	ใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> เป็นอาจารย์ประจำของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน เป็นหลัก เนื่องจากในคณะเวชศาสตร์เขตร้อน สอนด้วยภาษาอังกฤษทุกหลักสูตร อาจารย์จากภายนอกคณะจึงมีไม่มาก อาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศที่มาสอนเป็นครั้งคราว (Visiting Professors) มาจากประเทศอังกฤษสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เป็นต้น ในแต่ละปีคณาจารย์จะได้รับทุนไปศึกษาฝึกอบรมดูงาน ซึ่งได้รับจากประเทศ คานาดา สวีเดน โคโลัมโบ องค์การอนามัยโลก องค์การซีมีโอ เป็นต้น <u>นักศึกษา</u> นักศึกษามีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษา รวม 76 คน เป็นชาวไทย 61 คน คิดเป็นร้อยละ 80 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ชาวต่าง	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> ประกอบด้วย วิชาบังคับจำนวน 30 หน่วยกิต วิชาเลือก 4 หน่วยกิตและวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> คณะเวชศาสตร์เขตร้อน และภาควิชาต่าง ๆ เป็นผู้บริหารหลักสูตร โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้ดำเนินการ	<u>การวางแผนการเรียน การสอน</u> คณะเวชศาสตร์เขตร้อน โดยคณาจารย์ประจำหลักสูตรจะเป็นผู้กำหนดหลักสูตร เนื้อหาวิชาและโครงสร้างของหลักสูตร <u>การสอน</u> ใช้วิธีการสอนที่เน้นเนื้อหาวิชา มีการบรรยายการใช้สื่อ ประสบการณ์ การทดลองในห้องปฏิบัติการ การสัมมนา การแก้ปัญหา เป็นต้น <u>การประเมินผล</u> ใช้วิธีการสอบ การทำรายงาน การทำวิทยานิพนธ์ การให้	ผู้สำเร็จตามหลักสูตร จะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัย เกี่ยวกับโรคเขตร้อน ที่เป็นปัญหาสาธารณสุข เพื่อมาแก้ไขปัญหา สาธารณสุข ตลอดจนสามารถถ่ายทอด ความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อน เพื่อสนองตอบนโยบายการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโรคเขตร้อนในประเทศ และประเทศในแถบภูมิภาคเอเชีย จากสถิติในช่วง 5 ปี

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>ประเทศจะมาจากประเทศในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ สหรัฐอเมริกา สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ฝรั่งเศสและออสเตรเลีย เป็นต้น นักศึกษาเหล่านี้จะได้รับทุนจากองค์การซีมีโอ องค์การอนามัยโลก หรือทุนรัฐบาลของแต่ละประเทศ นักศึกษาต่างชาติเหล่านี้จะผ่านการคัดเลือกจากแต่ละประเทศของตน สำหรับนักศึกษาไทยส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาทุนที่ต้องผ่านการสอบข้อเขียนภาษาอังกฤษ ในวิชาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและผ่านการสัมภาษณ์มีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ทางวิทยาศาสตร์ อายุไม่เกิน 40 ปีบริบูรณ์ รับเข้าปีละ 20-30 คน</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ และวัสดุสิ้นเปลือง เช่น</p>		<p>คะแนนเป็นระดับ (Grade) ได้แก่ A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ P</p>	<p>ที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จรวม 84 คน เป็นชาวไทย 66 คน คิดเป็นร้อยละ 79 ชาวต่างประเทศ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าทางด้านตำราได้จัดไว้ที่ห้องสมุดของคณะ เวชศาสตร์เขตร้อน ซึ่งประกอบด้วยตำราทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อน และสาธารณ สุขศาสตร์ วารสารภาษาอังกฤษ ซึ่งบาง ส่วนได้รับความช่วยเหลือจากประเทศ ออสเตรเลีย</p> <p><u>การเงินและงบประมาณ</u> ส่วนใหญ่ได้จาก เงินงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก นอกจากนี้ ได้จาก องค์กรซีมีโอ เงินค่าเล่าเรียน และแหล่งเงินทุนจากประเทศต่าง ๆ ที่ส่ง นักศึกษามาเรียน</p>			

สรุปการจัดการในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน พบว่า เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 2 ปี ระบบทวิภาค ทฤษฎีการใช้เป็นของคณะ เวชศาสตร์เขตร้อน ได้แก่ คณาจารย์ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ประจำของคณะ อาจารย์พิเศษ ชาวต่างประเทศที่มาช่วยสอนเป็นครั้งคราวขณะนี้จะมาจาก ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และมาเลเซีย เป็นต้น อาจารย์ของหลักสูตรจะได้รับการ พัฒนาโดยจะได้รับทุนไปศึกษาอบรมดูงานในประเทศต่าง ๆ โดยได้รับทุนจากประเทศแคนาดา สวีเดน โคโลัมโบ องค์การอนามัยโลก องค์การซีมีโอ เป็นต้น นักศึกษาของหลักสูตรนี้จะมาจาก ประเทศต่าง ๆ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากองค์การซีมีโอ องค์การอนามัยโลก หรือทุนรัฐบาลของ แต่ละประเทศ นักศึกษาต่างชาติเหล่านี้จะผ่านการคัดเลือกจากประเทศของตน สำหรับ นักศึกษาไทยต้องผ่านการทดสอบและมีคุณสมบัติตามที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ตลอดจน ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาใช้ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน ทั้งนี้สำหรับตำราทางด้านอายุรศาสตร์ เขตร้อน ทางด้านสาธารณสุข วารสารภาษาอังกฤษ บางส่วนได้รับการสนับสนุนจากประเทศ ออสเตรเลีย ทางด้านค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน นอกจากนี้ได้ จากองค์การซีมีโอและทุนของนักศึกษาจากประเทศต่าง ๆ การจัดโปรแกรมการศึกษาประกอบด้วย วิชาบังคับจำนวน 30 หน่วยกิต วิชาเลือก 4 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น 46 หน่วยกิต การบริหารงานของหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่ได้ร่วมกันสอนระหว่างภาคต่าง ๆ ภายในคณะเวชศาสตร์เขตร้อน โดยมีคณะกรรมการประจำหลักสูตรและคณาจารย์ของคณะเป็นผู้วาง แผนการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง วิธีการสอนเน้นเนื้อหาวิชาสอนโดยการบรรยาย การใช้สื่อ ประสม การทดลองในห้องปฏิบัติการ การสัมมนา การแก้ไขปัญหา เป็นต้น การประเมินผลใช้วิธี การสอบ การทำรายงาน การให้ คะแนนเป็นระดับ (grade) ได้แก่ A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F จุดมุ่งหมายของการผลิตนักศึกษาตามหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องมีความรู้ความ สามารถทางด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคเขตร้อน และสามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่ เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อน ตลอดจนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขเพื่อสนองนโยบาย

การแก้ไขปัญหเกี่ยวกับโรคเขตร้อนในภูมิภาคเอเชีย

2.4.2 หลักสูตรอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหับัณฑิต (Master of Clinical Tropical Medicine) แยกเป็นสองสาขาวิชา คือ สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหับัณฑิต (Master of Clinical Medicine) ชื่อย่อภาษาไทย อ.ร.ค.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.C.T.M. และสาขาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหับัณฑิต (กุมารเวชศาสตร์เขตร้อน) (Master of Clinical Tropical Medicine) ชื่อย่อภาษาไทย อ.ร.ค.ม. (กุมารเวชศาสตร์เขตร้อน) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.C.T.M. (Trop. Ped.) คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2525

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

หลักสูตรอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหับัณฑิต ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 โดยใช้ชื่อ วิทยาศาสตร์มหับัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก) เป็นหลักสูตรนานาชาติสำหรับแพทย์ต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรอายุรศาสตร์เขตร้อนและสุขวิทยา ต่อมาจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น อายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหับัณฑิต โดยให้มีอิสระในการเลือกเรียนวิชาตามความต้องการของแพทย์นักศึกษาแต่ละคน ซึ่งปริญญาใหม่นี้จะเป็นลักษณะเชิงวิชาชีพ เพราะวิชาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมุ่งศึกษาในเชิงประยุกต์และรายวิชาส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาในลักษณะของศาสตร์บริสุทธิ์ หลักสูตรนี้จะให้ความรู้แก่แพทย์ที่ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ในภาควิชาอายุรศาสตร์หรือกุมารเวชศาสตร์ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิชาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก หรือแพทย์ที่ทำงานทางด้านอายุรกรรม หรือกุมารเวชกรรมในโรงพยาบาลที่มีการแบ่งแผนกแล้ว และแพทย์ที่ทำงานในโรงพยาบาลอำเภอที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้สามารถวินิจฉัยโรคเขตร้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแพทย์ให้เป็นบุคลากรที่มีคุณลักษณะและความสามารถดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้รอบรู้โรคเขตร้อนและโรคประจำท้องถิ่น โดยเฉพาะในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านเกี่ยวกับสาเหตุของโรคระบาดวิทยา กลไกการเกิดโรค การป้องกันและการควบคุม
2. เป็นผู้มีความสามารถทำการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยด้วยโรคเขตร้อน และโรคประจำท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพในสาขาวิชาเอกอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก จะเป็นภาวะผิดปกติในผู้ใหญ่เป็นส่วนใหญ่ ส่วนในสาขาวิชาเอกกุมารเวชศาสตร์เขตร้อน จะเป็นการศึกษาเฉพาะภาวะผิดปกติในเด็ก
3. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษา เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ทางอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก
4. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวินิจฉัยเพื่อแก้ปัญหาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่อย่างมีอิสระในภายภาคหน้า สามารถสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง
5. เป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 14 การจัดการหลักสูตรอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหานิดิต คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา 12 เดือนเป็นระบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันและเวลาราชการ	ใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อนสถานฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษา ได้แก่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน จำนวน 274 เตียง สถานฝึกปฏิบัติวิชาอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกในโรงพยาบาลประจำจังหวัดนอกกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงพยาบาล	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> เป็นอาจารย์ประจำของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน อาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศ (Visting Professors) ได้แก่ อาจารย์จากประเทศ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย นอกจากนี้องค์การอนามัยโลก และ TDR ได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านการพัฒนาบุคลากรและการวิจัย เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 1980 <u>นักศึกษา</u> จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษา รวม 47 คน เป็นชาวไทย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 53 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 47 นักศึกษาดังกล่าวเป็นนักศึกษาจากประเทศสมาชิกขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> การศึกษาประกอบด้วยวิชาบังคับ 34 หน่วยกิต วิชาเลือก 20 หน่วยกิต มี 2 วิชาเอก คือ -สาขาวิชาเอกอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก -สาขาวิชาเอกกุมารเวชศาสตร์เขตร้อน <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะเวชศาสตร์เขตร้อนและภาควิชาต่าง ๆ โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้ดำเนินการ	<u>การวางแผนการเรียนการสอน</u> เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรอายุรศาสตร์เขตร้อนและสุขวิทยา ซึ่งเป็นหลักสูตร 6 เดือน ซึ่งองค์การซีมีไอ ได้พิจารณาเห็นสมควรเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโท จึงได้หารือร่วมกันระหว่างองค์การอนามัยโลก โครงการโคลัมโบ จัดทำหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหานิดิต (อายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตรอายุร-	ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีลักษณะ 1. เป็นนักบริหารที่มีความสามารถไม่ยิ่งหย่อนกว่าผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ 2. มีความรู้และทักษะด้านการบริหารธุรกิจตามสภาพแวดล้อม 3. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารความหมายในด้านธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จการศึกษา 45 คน เป็น

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขั้นตอนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
	<p>บาลชลบุรี โรง พยาบาลทหารราช โรงพยาบาลนคร- ศรีธรรมราชและ มีการฝึกภาคสนาม โดยการเก็บตัว อย่างพาราไซค์ ใช้สำหรับทดลอง ที่จังหวัดนครนายก</p>	<p>Asian Minister of Education Organization-SEAMEO) และประเทศ อื่น ๆ ซึ่งได้รับการสนับสนุนเงินทุนการ ศึกษาจากองค์การอนามัยโลก ธนาคาร โลกและสำนักเพื่อพัฒนาการระหว่าง ประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา (USAID) ผู้เข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติสำเร็จแพทย์ ศาสตร์บัณฑิตและปฏิบัติงานคลินิกอย่างน้อย 1 ปี อายุไม่เกิน 40 ปี ผ่านการสอบวิชา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษา จนาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการสอบ สัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาต่าง ประเทศจะผ่านการคัดเลือกจากประเทศที่ ส่งมาก่อน จำนวนที่รับเข้าศึกษาปีละ 8-10 คน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดลอม ประกอบด้วย โลตกัมพูภัณฑ์ต่าง ๆ ห้องปฏิบัติการทดลอง ทางวิทยาศาสตร์ เครื่องมือและอุปกรณ์ทาง</p>		<p>ศาสตร์เขตร้อนคลินิก มหานันทิต การพัฒนา หลักสูตรได้จัดทำอย่าง ลุ่มาเสมอ โดยองค์การ TROPMED ได้จัดตั้งผู้ เชี่ยวชาญจากองค์การ อนามัยโลก ประเทศ ออสเตรเลีย ยุโรปและ สหรัฐอเมริกามาให้คำ ปรึกษา <u>การลอน</u> ใช้วิธีการ บรรยายเป็นหลักการ ศึกษาและปฏิบัติงาน ใน โรงพยาบาลเวชศาสตร์ เขตร้อน 4 เดือน พร้อม ทั้งมีกิจกรรม คือ Jour- nal Club การสัมมนา Ward Round การ</p>	<p>ชาวไทย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 56 นักศึกษาชาวต่างประเทศ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 44</p>

ตารางที่ 14 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>วิทยาศาสตร์ ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาบริจาคให้บางส่วน ตำราและวารสาร ใช้ในห้องสมุดของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน <u>การเงินและงบประมาณ</u> การดำเนินการของหลักสูตรได้เงินจากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก นอกจากนั้นเป็นเงินจากทุนการศึกษาของนักศึกษา เงินความช่วยเหลือจากโครงการ TROPMED โครงการ UNDP ธนาคารโลก องค์การอนามัยโลก ซึ่งให้ทุนด้านการวิจัย การประชุม การฝึกอบรมเกี่ยวกับโรคในเขตเมืองร้อน ทางด้านงบประมาณได้รับความช่วยเหลือจาก USAID องค์การอนามัยโลก</p>		<p>ปฏิบัติงานเป็นแพทย์ประจำบ้านของโรงพยาบาลประจำจังหวัดเป็นเวลา 2 เดือน โดยทำวิทยานิพนธ์ระหว่างปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลทั้ง 2 แห่ง <u>การประเมินผล</u> ใช้วิธีการสอบการเขียนสารนิพนธ์ รวมถึงการทำวิทยานิพนธ์ด้วย โดยใช้แบบเกรด A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F</p>	

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิกมหาดพิท พบว่า เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 12 เดือน ระบบทวิภาค สถานศึกษาใช้อาคารเรียนของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน และสถานฝึกปฏิบัติใช้ที่โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน และโรงพยาบาลประจำจังหวัด ซึ่งได้แก่ โรงพยาบาลชลบุรี โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช และการฝึกภาคสนามที่จังหวัดนครนายก การเรียนการสอนส่วนใหญ่จะใช้อาจารย์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน อาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยภายใน และต่างประเทศมีบ้างแต่ไม่มากนัก นอกจากนี้องค์การอนามัยโลกและ TDR ได้ ให้ความช่วยเหลือทางด้านทุนการศึกษาคณะและการวิจัยเป็นระยะเวลา 5 ปีตั้งแต่ปี 1980 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในโครงการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากประเทศในสมาชิกขององค์การซีมีโอ องค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก และยูเนสโก ผู้เข้าศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และการสัมภาษณ์จำนวนที่รับในแต่ละปี 8-10 คน วัสดุอุปกรณ์ และห้องสมุดใช้ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน การดำเนินงานของโครงการใช้งบประมาณของแผ่นดินเป็นหลัก นอกจากนั้นเป็นเงินช่วยเหลือจากโครงการ TROPMED UNDP ธนาคารโลก องค์การอนามัยโลก และยูเนสโก การจัดโปรแกรมการศึกษาได้แบ่งเป็นสองสาขาวิชาเอก คือ สาขาวิชาเอกอายุรศาสตร์เขตร้อนคลินิก และสาขาวิชาเอกกุมารเวชศาสตร์เขตร้อน ทั้งนี้สำหรับการวางแผนการเรียนการสอนของหลักสูตรได้จัดทำโดยความร่วมมือระหว่างคณะวิชาสาธารณสุขศาสตร์ องค์การซีมีโอ องค์การอนามัยโลกและโครงการโคลัมโบ การบริหารหลักสูตรจะอยู่ภายใต้คณะเวชศาสตร์เขตร้อน และภาควิชาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก การฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาล การประเมินผลจะใช้วิธีการสอบ การเขียนสารนิพนธ์ เป้าหมายของการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะมีความรู้เกี่ยวกับโรค สาเหตุของโรค กลไกการเกิดโรค การป้องกัน การควบคุมโรค การตรวจวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วยด้วยโรคเขตร้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนมีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2.4.3 หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน

(Doctor of Philosophy Programme in Tropical Medicine) ชื่อย่อภาษาไทย ว.ท.ด.
(อายุรศาสตร์เขตร้อน) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ Ph.D. (Trop.Med.) คณะเวชศาสตร์เขตร้อน
มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2518

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน เป็นหลักสูตรที่ได้เปิดสอน
ในปี พ.ศ. 2518 ภายหลังจากที่ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรอายุรศาสตร์เขตร้อนและ
สุขวิทยา และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุรศาสตร์เขตร้อน) ในปี พ.ศ. 2510 เพื่อ
ให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างลุ่มลึก เพื่อนำผลมาใช้แก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทยและ
ประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเขตร้อนที่ได้จากการศึกษา
วิจัยในประเทศตะวันตกหรือในทวีปอื่น ไม่สามารถจะนำมาใช้โดยตรงได้ จำเป็นต้องมีนักวิจัยเพื่อ
ทำการศึกษาริวิจัยโรคเขตร้อนในท้องถิ่น จึงเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอายุรศาสตร์
เขตร้อนขึ้น เพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถอย่าง
ลึกซึ้งในการทำการศึกษาริวิจัย การดำเนินงานของหลักสูตรได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือ
จากองค์การต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Southeast Asian Minister of Education Organization - SEAMEO)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตให้มีความ
สามารถดังนี้

1. วางแผนและดำเนินการ โครงการวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเขตร้อนที่เป็นปัญหาทาง
สาธารณสุขที่สำคัญได้
2. แสดงความชัดเจนในการใช้ความรู้และเทคโนโลยีทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อน
ในการแก้ปัญหาทางสาธารณสุขได้อย่างเด่นชัด
3. ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อนได้เป็นอย่างดี

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ
ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 15 การจัดการหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาอายุรศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาโทจะต้องใช้เวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี การศึกษาสำหรับพื้นฐานปริญญาตรีใช้เวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 8 ปี การศึกษาเป็นการศึกษาระบบทวิภาค (Semester) การศึกษานอกภาคปกติอาจทำได้ตามความจำเป็นศึกษาในวันและเวลาราชการ	ใช้อาคารเรียนและห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน	คณาจารย์และวิทยากร เป็นอาจารย์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อนเป็นหลัก อาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศที่มาสอนเป็นครั้งคราว (Visting Professors) มาจากประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เป็นต้น ในแต่ละปีอาจารย์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อนจะได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม ประชุม และดูงานที่เกี่ยวข้อง โดยการให้ทุนจากประเทศแคนาดา สวีเดน โครงการโคลัมโบ องค์การอนามัยโลก และองค์การซีมีโอ <u>นักศึกษา</u> จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษารวม 12 คน เป็นชาวไทย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 67 เป็นชาวต่างประเทศ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ในแต่ละปีจะรับนักศึกษาได้ประมาณ 3-5 คน โดยรับผู้สำเร็จปริญญา	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> ประกอบด้วยวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต วิชาเลือกอย่างน้อย 4 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต วิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตรวม 42 หน่วยกิตและวิทยานิพนธ์อีก 36 หน่วยกิต วิชาบังคับมีลักษณะเป็นวิชาพื้นฐานทั่วไปสำหรับการนำไปสู่สาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งจัดให้เรียนในปีการศึกษาที่ 1 สำหรับวิชาเลือกนักศึกษาระดับปริญญาตรีจะเรียนในปีที่ 2 <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> อยู่ในความรับผิดชอบ	<u>การวางแผนการเรียน</u> <u>การสอน</u> คณาจารย์ประจำของหลักสูตรจะเป็นผู้วางแผนพัฒนาหลักสูตร <u>การสอน</u> เน้นเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก การปฏิบัติในห้องทดลอง การศึกษาในห้องที่ภาคสนาม การสัมมนาและการแก้ไขปัญหาคือเป็นต้น <u>การประเมินผล</u> การวัดผลการเรียนอาจทำได้โดยการสอบ การทำสารนิพนธ์ หรือการทำรายงาน นักศึกษาจะต้องได้รับการประเมินผล	ผู้สำเร็จหลักสูตรนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยในด้านโรคเขตร้อน สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อน มาใช้แก้ปัญหาสาธารณสุข และปัญหาโรคเขตร้อนในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จการศึกษารวม 5 คน เป็นคนไทย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เป็นชาวต่างประเทศ 2 คน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>โททางวิทยาศาสตร์หรือผู้สำเร็จแพทย ศาสตรบัณฑิต สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต หรือ ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หรือกำลังศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (อายุร- ศาสตร์เขตร้อน) และเรียนกระบวนวิชา บังคับได้เต็มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.8 ภายใน 2 ภาคการศึกษาปกติ อายุไม่เกิน 40 ปี โดยผ่านการสอบคัดเลือกข้อเขียน วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สอนภาษา อังกฤษจากสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหา- วิทยาลัย และสอบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาต่างประเทศส่วนใหญ่จะ มาจากประเทศสมาชิกขององค์การซีมีโอ และประเทศอื่น ๆ</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องมือทดลอง ทางวิทยาศาสตร์ โสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่อง</p>	<p>ของคณะเวชศาสตร์เขตร ร้อนและภาควิชาต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการ ประจำหลักสูตรเป็นผู้ ดำเนินการ</p>	<p>ในแต่ละรายวิชาไม่ต่ำ กว่า B⁺ หรือเต็ม คะแนน 3.5 การให้ คะแนนเป็นระดับ (Grade) A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F</p>	<p>คิดเป็นร้อยละ 40</p>

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขั้นตอนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งใช้ร่วมกับ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหานิดิต สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน คณะเวช ศาสตร์เขตร้อน</p> <p>การเงินและงบประมาณ ส่วนใหญ่ได้จาก เงินงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก นอกจากนี้ มีเงินรายได้ของโครงการจากค่าเล่าเรียน เงินช่วยเหลือจากองค์การจีมีโอ และแหล่ง เงินทุนจากประเทศต่าง ๆ ที่ส่งนักศึกษา มาเรียน</p>			

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาอายุรศาสตร์เขตร้อน พบว่า เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จปริญญาตรี หรือปริญญาโท เข้าศึกษาก็ได้แต่ระยะเวลาการศึกษาต่างกันคือ ผู้ที่จบปริญญาตรีมาต้องใช้เวลาในการศึกษาไม่ต่ำกว่า 8 ปี ผู้ที่จบปริญญาโทมาใช้เวลาในการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี เรียนเป็นระบบทวิภาค โดยใช้อาคารเรียนของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน อาจารย์ที่สอนจะเป็นอาจารย์ประจำของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน อาจารย์จากต่างประเทศจะมาช่วยสอนเป็นครั้งคราวไม่มากนัก อาจารย์ของคณะเวชศาสตร์เขตร้อนในแต่ละปีจะได้รับการสนับสนุนให้ไปฝึกอบรม ประชุมและดูงาน โดยการให้ทุนของประเทศแคนาดา สวีเดน โครงการโคลัมโบ องค์การอนามัยโลก และองค์การซีมีโอ นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดและผ่านการสอบคัดเลือกข้อเขียน วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสอบสัมภาษณ์ นักศึกษาต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศของสมาชิกขององค์การซีมีโอ ในแต่ละปีจะมีนักศึกษาทั้งหมดประมาณ 3-5 คน การเงินและงบประมาณของโครงการจะใช้จากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก และเงินช่วยเหลือจากองค์การซีมีโอ และแหล่งเงินทุนต่างประเทศที่ส่งนักศึกษามาเรียน การจัดโปรแกรมการศึกษาประกอบด้วยวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต วิชาเลือกอย่างน้อย 4 หน่วยกิต วิชาบังคับเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต วิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต รวม 78 หน่วยกิต การวางแผนการเรียนการสอน คณะอาจารย์ประจำของหลักสูตรจะเป็นผู้วางแผนการเรียนการสอน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของคณะเวชศาสตร์เขตร้อน การเรียนการสอนเน้นเนื้อหาวิชาโดยวิธีการบรรยายเป็นหลัก การปฏิบัติในห้องทดลอง การศึกษาในท้องที่ภาคสนาม การสัมมนา และการแก้ไขปัญหา เป็นต้น การประเมินผลการเรียนทำโดยการสอบ การทำสารนิพนธ์ การทำรายงาน เป็นต้น เป้าหมายของการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการวิจัย และการนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านอายุรศาสตร์เขตร้อนมาแก้ไขปัญหาโรคเขตร้อนในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ

2.4.4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Public Health) ชื่อย่อภาษาไทย ส.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.P.H. มี 2 สาขาวิชาเอก คือ สาขาวิชาเอกสาธารณสุขในเขตเมือง (Urban Health) เปิดสอนในปีการศึกษา 2519 และสาขาวิชาเอกสาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care) เปิดสอนในปีการศึกษา 2532 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

องค์การอนามัยโลกได้ประกาศนโยบายสุขภาพดีถ้วนหน้าภายในปี 2543 มุ่งให้มวลประเทศสมาชิกมีความตระหนักในความเสมอภาคในโอกาสแก่ประชาชนให้เข้าถึงและได้ใช้บริการสุขภาพที่จำเป็นขั้นพื้นฐานโดยกลยุทธ์สาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งก่อนหน้านั้นประเทศไทยได้มีความพยายามศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ในทิศทางดังกล่าว นับเป็นทศวรรษแล้วทำให้ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลกได้ลงนามยอมรับในพันธสัญญาทางการเมืองต่อแนวนโยบายสุขภาพดีถ้วนหน้า โดยกลยุทธ์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีบทบาทอย่างสูงในการพัฒนาการศึกษาการด้านสาธารณสุขจนเป็นที่ยอมรับทั่วไปในและระหว่างประเทศ ได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชาตลอดจนการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของคณะในทุกระดับทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก และยังเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการพัฒนาศูนย์กลางสาธารณสุขระดับกลางและระดับสูงให้เอื้อต่อการจัดการการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน และความเปลี่ยนแปลงที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ การขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต (Life Style) ของประชากร ซึ่งรูปแบบการบริหาร-จัดการการสาธารณสุขในเขตเมืองที่จะเอื้อประโยชน์ตามแนวนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานย่อมแตกต่างไปจากรูปแบบเดิมที่ดำเนินการอยู่และการพัฒนาสาธารณสุขในเขตเมืองในกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาผู้นำที่รับผิดชอบการบริหาร-จัดการระบบสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และจังหวัด

จากประสบการณ์ในการผลิตบุคลากรระดับผู้บริหาร ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (ส.ม.) มาแล้วเป็นเวลา 40 ปี ทำให้ได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) สำนักงานเพื่อพัฒนาการระหว่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา (USAID) และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ให้เปิดหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตนานาชาติ ที่เน้นด้านสาธารณสุขในเขตเมือง (Urban Health) ในปี พ.ศ. 2519 และเนื่องจากคณะสาธารณสุขศาสตร์มีความพร้อมทางด้านวิชาการทั้งในด้านอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและประสบการณ์ทางด้านพัฒนาการศึกษา และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างสูงในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของประชากร จึงเป็นแหล่งทรัพยากรทางวิชาการพัฒนาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศในแถบภูมิภาคนี้ และประเทศกำลังพัฒนาโดยทั่วไป คณะสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้พัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขมูลฐานขึ้นอีกสาขาหนึ่ง เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณทางวิชาการพัฒนาสาธารณสุขของประเทศไทย อันจะนำไปสู่ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกันด้านการพัฒนาในห้วงมวลมิตรประเทศและความเข้าใจอันดีต่อกันด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถทำการค้นคว้าวิจัยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงและสร้างสรรค์งานด้านสาธารณสุข
2. สามารถบริหารงานสาธารณสุขได้ทุกระดับ
3. สามารถประยุกต์แนวความคิดทางสาธารณสุขไปแก้ปัญหาสาธารณสุขในชุมชนเมือง
4. สามารถประยุกต์แนวความคิดสาธารณสุขมูลฐานไปปรับปรุงชุมชน เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชากร
5. สามารถบริหารและปรับปรุงระบบการส่งต่อผู้ป่วยในการสนับสนุนสาธารณสุขมูลฐาน

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ
ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 16 การจัดการหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา เป็น ระบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันและ เวลาราชการ	ใช้สถานที่ของคณะ สาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ห้องบรรยาย ห้อง ประชุม ห้องศูนย์ คอมพิวเตอร์ ศูนย์ ผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ ห้องปฏิบัติการทาง จุลชีววิทยา ป่ารา ลิตวิทยา โภชน วิทยา อณูมัยและ สิ่งแวดล้อมและ พืชวิทยา ทางด้าน การอบรมมีศูนย์ ฝึกอบรมและวิจัย อณูมัยชนบท ซึ่ง เป็นภาคหนึ่งของ คณะ นับเป็นแหล่ง	คณาจารย์และวิทยากร เป็นอาจารย์ประจำ ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ และอาจารย์ พิเศษจากกระทรวงสาธารณสุข และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ชาวต่าง ประเทศจะมาสอนเป็นครั้งคราว (Visiting Professors) ซึ่งคณะ สาธารณสุขฯรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง การ พัฒนาอาจารย์จะสนับสนุนให้ไปศึกษา อบรม ประชุมในต่างประเทศ โดยการ สนับสนุนจากเงินดอกผลของ China Medical Board (C.M.B.)และยังทำ แผนร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและองค์ การอนามัยโลก เพื่อขอทุนสำหรับให้ อาจารย์ไปศึกษาต่อและดูงานระยะสั้นใน ต่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา (Graduate Students) และวิชาบาง วิชาระหว่างคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหา วิทยาลัยมหิดลและคณะสาธารณสุขศาสตร์	การจัดโปรแกรมการ ศึกษา จัดให้มี 2 สาขาวิชาเอกคือ 1. สาขาสาธารณสุขใน ชุมชนเมือง (Urban Health) 2. สาขาสาธารณสุข มูลฐาน (Primary Health Care) ประกอบด้วย -หมวดวิชาแกน ไม่น้อย กว่า 12 หน่วยกิต เป็น วิชาที่เรียนร่วมกันทั้ง สองสาขา -หมวดวิชาบังคับเฉพาะ สาขาและการฝึกปฏิบัติ งานภาคสนามและดูงาน ไม่น้อยกว่า 18-25	การวางแผนการเรียน การสอน คณะสาธารณสุข ศาสตร์ได้ร่วมมือกับ กระทรวงสาธารณสุข จัดทำหลักสูตรสาธารณ สุขศาสตรมหาบัณฑิตมา เป็นเวลา 40 ปีแล้ว องค์การอนามัยโลกและ ยูเนสโก จึงสนับสนุนให้จัด ทำเป็นหลักสูตรนานาชาติ เน้นด้านสาธารณ สุขในเขตเมือง ในปี พ.ศ. 2519 และต่อมา ในปี 2532 เปิดสาขา การสาธารณสุขมูลฐาน อีกสาขาหนึ่ง การเรียนการสอน เป็นแบบสหสาขาวิชา	ผู้สำเร็จหลักสูตรจะต้อง มีความรู้ความสามารถ ในการเป็นผู้นำทางวิชา การ สามารถประยุกต์ แนวความคิดทางสาธารณ สุข ไปแก้ไขปัญหาสาธารณ สุขในชุมชนเมือง สามารถบริหารและ ปรับปรุงระบบการส่งต่อ ผู้ป่วยในการสนับสนุน สาธารณสุขมูลฐาน ทั้งนี้ ผลผลิตบุคลากรดังกล่าว เป็นที่ยอมรับในนานา ประเทศ จนได้รับการ สนับสนุนทางด้านความ ช่วยเหลือเริ่มแรกจาก โครงการซีมีโอ-ทรอป เมต และองค์การอนามัย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
	<p>ทรัพยากรทางวิชาการที่สำคัญในเชิงการศึกษาเปรียบเทียบกับระบบสาธารณสุขชุมชนเมืองกับชนบท ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาตระหนักถึงผลกระทบของความเป็นเมืองต่อสภาพความเป็นอยู่ในชนบท การฝึกภาคสนามจะ ไปฝึกตามหน่วยงานสาธารณสุขต่าง ๆ โดยร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข</p>	<p>มหาวิทยาลัยฮาวาย โดยมีผลประโยชน์ร่วมกัน ทำให้อาจารย์สามารถเรียนปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยฮาวายได้ โดยใช้เวลาเรียน 12 หน่วยกิต ในคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและเปิดโอกาสให้อาจารย์ทั้งสองฝ่ายเดินทางไปสอนในมหาวิทยาลัยซึ่งกันและกัน โดยมีวิชาที่กำหนดไว้แน่นอนและเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาอาจารย์ จึงได้ติดต่อกับกรมวิเทศสหการ ขออาสาสมัครชาวต่างประเทศ (Peace Corps) มาประจำที่คณะเพื่อช่วยฝึกสอนและทำเอกสารคำสอนเป็นภาษาอังกฤษ <u>นักศึกษา</u> นักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษามาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อเมริกาและอื่น ๆ จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษารวม 121 คน เป็นชาวไทย 21</p>	<p>หน่วยกิต -หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 8-10 หน่วยกิต -รายงานการวิจัยไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต ซึ่งจะต้องเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต (นานาชาติ) <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> เป็นหลักสูตรภายในคณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยจัดสอนร่วมกันระหว่างภาควิชาต่าง ๆ ในคณะ</p>	<p>วิธีการสอนใช้การบรรยายเป็นหลัก การสัมมนา การฝึกภาคสนามหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) ในอนาคตมีนโยบายจะเปลี่ยนวิธีการสอนเป็นการสอนแบบการแก้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-base) ทางด้านการถ่ายโอนหน่วยกิต (Transfer Credit) ได้กำหนดให้มีการโอนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ปัจจุบันมีข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยฮาวาย มหาวิทยาลัยอัลบามา ในทางปฏิบัติ มีแต่นักศึกษาต่าง</p>	<p>โลก ซึ่งให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาในแต่ละปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จการศึกษารวม 121 คน เป็นชาวไทย 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ชาวต่างประเทศ 99 คน คิดเป็นร้อยละ 82</p>

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>คน คิดเป็นร้อยละ 17 เป็นชาวต่างประเทศ 100 คน คิดเป็นร้อยละ 83 นักศึกษาดังกล่าวได้รับทุนการศึกษาจากธนาคารโลก องค์กร UNICEF องค์กรอนามัยโลก นักศึกษาทุนส่วนตัวมีจำนวนน้อยมาก นักศึกษาไทยส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาจากองค์กรซีมีไอ ผู้จะเข้าศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต หรือทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หรือสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต มีประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุขมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ผ่านการสอบ TOEFL ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 450 คะแนน มีเป้าหมายการรับนักศึกษาปีละ 7-12 คน</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเอ็กซเรย์</p>		<p>ประเทศมาลเทศะเบีย เรียนที่โครงการนี้ แต่ นักศึกษาไทยยังไม่ไป ลงทะเบียนเรียนยัง ต่างประเทศ</p> <p><u>การประเมินผล</u> โดยใช้วิธีการสอบ การทำรายงาน กำหนด คะแนนเป็นระดับ (Grade) ได้แก่ A B⁺ B C⁺ C D⁺ D และ F</p>	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>เคลื่อนที่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย ภาพข้ามศีรษะ พร้อมทั้งศูนย์ผลิตโฮสต์ ทัศนูปกรณ์ มีห้องสมุดสำหรับอาจารย์และ นักศึกษาที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ ปัจจุบัน ได้มีการจัดหาห้องสมุด โดยได้ติดต่อกับ องค์การอนามัยโลก องค์การยูนิเซฟ คณะ สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยอ่าววาย เพื่อขอความช่วยเหลือทางด้านตำรา วิชาการ</p> <p><u>การเงินและงบประมาณ</u> ค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ของคณะจากการบริการ วิชาการ และค่าเล่าเรียนของนักศึกษา ซึ่งมาจากทุนการศึกษาจากองค์การระหว่าง ประเทศ เช่น องค์การอนามัยโลก องค์ การซีมีโอ และยูเนสโก เป็นต้น</p>			

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต พบว่า เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา เป็นระบบทวิภาคใช้สถานที่ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ในการเรียนการสอนและมีศูนย์ฝึกอบรมและวิจัยอนามัยชนบท ซึ่งเป็นหน่วยงานในคณะสาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งเป็นแหล่งสำหรับศึกษาเปรียบเทียบ ระบบสาธารณสุขในชุมชนเมืองกับชนบท การฝึกภาคสนามจะฝึกตามหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขและอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานอื่น ๆ อาจารย์ชาวต่างประเทศมีมาเป็นครั้งคราวซึ่งคณะสาธารณสุขจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการเชิญมาเอง การพัฒนาอาจารย์มีโครงการสนับสนุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อและดูงานในต่างประเทศ มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมหาวิทยาลัยฮาวาย เป็นต้น นักศึกษาของโครงการส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกาและอื่น ๆ ซึ่งได้รับทุนจากธนาคารโลก องค์การ UNICEF องค์การอนามัยโลก และองค์การซีมีโอ ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีประสบการณ์การทำงานด้านสาธารณสุขมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ผ่านการสอบ TOEFL คะแนนไม่ต่ำกว่า 450 มีเป้าหมายการรับปีละ 7-12 คน ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ใช้ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ทางด้านห้องสมุดปัจจุบันใช้ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ซึ่งได้รับความช่วยเหลือทางด้านตำราวิชาการจากองค์การอนามัยโลก องค์การยูนิเซฟ คณะสาธารณสุขของมหาวิทยาลัยฮาวาย เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายของโครงการส่วนใหญ่ได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินจากความช่วยเหลือต่างประเทศ การจัดโปรแกรมการศึกษาจัดให้มี 2 สาขาวิชาเอก คือ สาธารณสุขในชุมชนเมือง และสาธารณสุขมูลฐาน ประกอบด้วยหมวดวิชาแกนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต หมวดวิชาบังคับเฉพาะสาขาและการฝึกปฏิบัติภาคสนามและดูงานไม่น้อยกว่า 18-25 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 8-10 หน่วยกิต สำหรับรายงานการวิจัยไม่นับหน่วยกิต การวางแผนการเรียนการสอน จัดทำโดยคณะสาธารณสุขศาสตร์ และกระทรวงสาธารณสุข โดยการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลกและยูเนสโก การเรียนการสอนเป็นสหสาขาวิชา วิธีการสอนให้การบรรยายเป็นหลักประกอบด้วยการประชุม การฝึกภาคสนาม การทดลอง (ภาคปฏิบัติ) ซึ่งในอนาคตจะเปลี่ยนมาเป็นการแก้ปัญหาเป็นหลัก การถ่ายโอนหน่วยกิต (Transfer Credit)

ได้มีข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยอ่าววายให้มีการถ่ายโอนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มีการทำกันอย่างจริงจัง การประเมินผลการเรียนใช้วิธีการสอบ การทำรายงาน เป้าหมายของการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในชุมชนเมืองและสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งผลผลิตบุคลากรดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ จนได้รับการสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษาแก่นักศึกษาจากองค์การ ซีมีโอ-ทรอปเมต และองค์การอนามัยโลก

2.4.5 หลักสูตรการบริหารสาธารณสุขมูลฐานมหาบัณฑิต (Master's Degree Programme in Primary Health Care Management) ชื่อย่อภาษาไทย สม.ม. ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.P.H.M. สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดสอนในปีการศึกษา 2529

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

การบริหารจัดการและการพัฒนาในเรื่องบทบาทของผู้นำในเรื่องการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าเป็นสิ่งที่ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง การจัดหลักสูตรการบริหารสาธารณสุขมูลฐานมหาบัณฑิตจึงสนองความจำเป็นดังกล่าวในการที่จะพัฒนาบุคลากรทางด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการเป็นผู้นำและมีศีลธรรมจรรยา มีความคิดริเริ่มและมีมนุษยสัมพันธ์อันดีในการที่จะออกไปทำงานด้านสาธารณสุขมูลฐานในชุมชนต่อไป ในระยะเริ่มโครงการ (พ.ศ. 2530-2534) ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น องค์การอนามัยโลก และกรมวิเทศสหการ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ทั่ว ๆ ไปเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และคุณค่าในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สำเร็จหลักสูตรนี้มีความสามารถดังนี้

1. เพื่อผลิตบุคลากรระดับปริญญามหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสาธารณสุขและนำความรู้เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้กับการให้บริการและการบริหารงานสาธารณสุขมูลฐาน
2. มีความเข้าใจพื้นฐานในการบริหารงาน การเป็นผู้นำและความสามารถในการ

ประยุกต์ใช้ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เข้าใจปัญหา สามารถวิเคราะห์สภาวะการณ์ และสำรวจความต้องการของชุมชน

2.2 สามารถวางแผนและจัดรูปแบบของโครงการ เพื่อการปฏิบัติได้โดยเหมาะสม และผสมผสานกับแนวความคิดและการปฏิบัติทางสาธารณสุขมูลฐาน

2.3 การดำเนินงานและการประสานงานด้านสาธารณสุขมูลฐาน เพื่อชบวนการพัฒนาชุมชน โดยเน้นการนิเทศงาน การสร้างกลุ่ม การประสานงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ การปฏิบัติจริงในชุมชนและทักษะการเป็นผู้นำ

2.4 การประเมินผล โดยวิเคราะห์และวัดผลอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมดำเนินการกับชุมชน

2.5 การรวมกลุ่มจัดฝึกอบรม ปฐมนิเทศและให้คำปรึกษาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาของรัฐ

3. สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติในที่สุด

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ขอบการจัดการหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 17 การจัดการหลักสูตรการบริหารสาธารณสุขมูลฐานมหานัทิต สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา เป็น ระยะเวลาภาค (Semester) ศึกษาในวันและ เวลาราชการ	ใช้สถานที่ของ สถาบันพัฒนา การสาธารณสุข อาเซียน ที่ศาลายา จังหวัด นครปฐม การ ศึกษาออกสถานที่ ที่เป็นการออกฝึก ภาคสนามใน จังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่ง ได้แก่ ศูนย์ อบรมสาธารณสุข มูลฐานใน 4 ภาค ของประเทศไทย คือ ที่จังหวัดชลบุรี นครสวรรค์ ขอนแก่น และ	คณาจารย์และวิทยากร หลักสูตรนี้อยู่ใน ความรับผิดชอบของ สถาบันพัฒนา การสาธารณสุขอาเซียน และบัณฑิต วิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานประสานงานการ ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึง ไม่มีอาจารย์ ประจำที่สังกัด สถาบันพัฒนาการ สาธารณสุขอาเซียน แต่เป็นอาจารย์ ที่เชิญมาจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะสาธารณสุข ศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์และมนุษย- ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มาเป็นอาจารย์ ประจำหลักสูตร นอกจากนั้นเป็น อาจารย์พิเศษที่เชิญมาจาก จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวง มหาดไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศจะมา เป็นครั้งคราว จากประเทศอังกฤษ สหรัฐ อเมริกาและออสเตรเลีย โดยการสนับสนุน	การจัด โปรแกรมการ ศึกษา จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรรวมทั้งสิ้น 39 หน่วยกิต ประกอบ ด้วยวิชาบังคับทางด้าน การบริหารงานสาธารณสุข มูลฐาน 12 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์เทียบเท่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ นัก ศึกษาจะต้องศึกษาตาม โปรแกรมการศึกษาที่ วิชาเลือกทางด้าน การบริหารสาธารณสุข มูลฐาน 21 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์เทียบเท่า 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ นัก ศึกษาจะต้องศึกษาตาม โปรแกรมการศึกษาที่	การวางแผนการเรียน การสอน คณาจารย์ และคณะกรรมการ ประจำหลักสูตร ซึ่ง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้กำหนดหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้าง ของหลักสูตรตลอดจน รับผิดชอบจัดการ เรียน การสอน การสอน ใช้วิธีการ บรรยาย สัมมนา การ ฝึกภาคสนามหรือ ทดลอง (ภาคปฏิบัติ) โดยเน้นถึงการประยุกต์ ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ กระบวนการ เรียนจะ ใช้ความรู้ทฤษฎีหลัก	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาบุคลากร ด้าน สาธารณสุข ให้มีความ ด้านการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ มีศีลธรรม จรรยา มีความคิดริเริ่ม และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ในการที่จะออกไปทำงาน ด้านสาธารณสุขมูลฐาน ในชุมชนต่อไปเพื่อสนอง นโยบายการสาธารณสุข มูลฐานในระดับนานาชาติ ตามนโยบายขององค์การอนามัยโลก จากสถิติในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จ การศึกษารวม 86 คน

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
	<p>นครศรีธรรมราช ซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อปรับระบบสาธารณสุขมูลฐานให้สอดคล้องกับมานุษยวิทยาและวัฒนธรรมของแต่ละภาค ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขจะเป็นผู้รับผิดชอบด้านการบริการ ของ ศูนย์ระดับภาคส่วน สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน เป็นผู้รับผิดชอบ และประสานงานด้านวิชาการ</p>	<p>จากรัฐบาล ประเทศญี่ปุ่น และองค์การอนามัยโลก <u>นักศึกษา</u> มหาวิทยาลัยมหิดลได้รับการยอมรับทางด้านการให้บริการวิชาการทางด้านการสาธารณสุขจากทั่วโลก การจัดหลักสูตรนี้ ได้เริ่มมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 จากสถิติในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2529-2533) มีนักศึกษารวม 94 คน เป็นชาวไทย 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ชาวต่างประเทศ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 72 นักศึกษาที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งแต่ปี 2530-2534 ปีละ 12 ทุน กรมวิเทศสหการให้ทุน นักศึกษาไทยจำนวนปีละ 4 ทุน นอกจากนี้ เป็นทุนจากองค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก UNDP/DTCP UNITED MISSION SAVE THE CHILDREN FUND ECUMENICAL และ SEVENDAY ADVENTIST</p>	<p>กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกให้มีจำนวนหน่วยกิตตามกำหนดในแต่ละภาคการศึกษา <u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารงานของหลักสูตรมีลักษณะเป็นสถาบัน/ ศูนย์ (Temporary Unit) ซึ่งประสานงานทางด้านการจัดการศึกษากับ ันฑิตวิทยาลัย</p>	<p>วิชาต่าง ๆ มาประยุกต์ เพื่อหารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณสุขมูลฐาน สำหรับการถ่ายโอนหน่วยกิต (Transfer Credit) สามารถทำได้ไม่เกิน 8 หน่วยกิต <u>การประเมินผล</u> ใช้ระบบเกรด A B C D และ F ในรายวิชาภาคทฤษฎี ใช้วิธีการทดสอบและการทำวิทยานิพนธ์</p>	<p>เป็นชาวไทย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 28 เป็น ชาวต่างประเทศ 62 คน คิดเป็นร้อยละ 72</p>

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	กระบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
	<p>นอกจากนี้ยังจัดให้มีหอพักสำหรับนักศึกษาที่ศาลายาอีกด้วย</p>	<p>CHUCH FOUNDATION คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตแพทยศาสตร หรือสัตวแพทยศาสตร มีประสบการณ์การทำงานมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการประจำหลักสูตร โดยวิธีการสอบข้อเขียน ผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษจากสถาบัน TOEFL ในระดับคะแนน 500 และสอบสัมภาษณ์ มีเป้าหมายการรับนักศึกษาปีละ 20-25 คน</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ประกอบด้วย เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นของสถาบัน อาเซียนฯ สำหรับศูนย์อบรมสาธารณสุขมูลฐาน ใน 4 ภาคของประเทศ ในระยะ</p>			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>เริ่มโครงการ ได้รับความช่วยเหลือจาก องค์การความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency-JICA) และ ประเทศคานาดา เป็นต้น การบริการทางด้านห้องสมุดใช้ห้องสมุดของสถาบันอาเซียนฯ สำนักหอสมุดศาลายา ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ ห้องสมุดของคณะอื่น ๆ ใน มหาวิทยาลัยมหิดล และของสถาบันการศึกษาหรือองค์การระหว่างประเทศใน กรุงเทพมหานคร</p> <p><u>การเงินและงบประมาณ</u> การดำเนินงานของหลักสูตรนี้ ใช้เงินงบประมาณเป็นหลัก แต่ในระยะเริ่มแรกของโครงการ (พ.ศ. 2530-2534) องค์การให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศญี่ปุ่น (JICA) ได้สนับสนุนทางการเงินเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับศูนย์อบรมสาธารณสุขมูลฐาน</p>			

ตารางที่ 17 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		ใน 4 ภาคของประเทศ นอกจากนี้เป็นเงิน รายได้จากทุนการศึกษาที่ได้รับจากแหล่งทุน ต่าง ๆ ได้แก่ รัฐบาลญี่ปุ่น (JICA) องค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก UNDP/ DTCP เป็นต้น			

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรการบริหารสาธารณสุขมูลฐานมหาบัณฑิต พบว่า เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษาจัดเป็นระบบทวิภาค ใช้สถานที่ศึกษาที่สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน ที่ศูนย์ศาลายาและการฝึกภาคสนามที่ศูนย์ฝึกอบรมสาธารณสุขมูลฐานใน 4 ภาค ของประเทศไทย คือ ที่จังหวัดชลบุรี นครสวรรค์ ขอนแก่น และนครศรีธรรมราช โดยกระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบด้านการบริการ ส่วนสถาบันอาเซียนฯ จะรับผิดชอบประสานงานด้านวิชาการ นอกจากนี้ยังจัดให้มีห้องพักสำหรับนักศึกษาที่ศาลายาอีกด้วย อาจารย์ผู้ทำการสอนในหลักสูตรเป็นอาจารย์ที่เชิญมาจากคณะต่าง ๆ เช่น บัณฑิตวิทยาลัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้เป็นอาจารย์พิเศษที่เชิญมาจากหน่วยงานภายนอก สำหรับผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศจะมาช่วยสอนเป็นครั้งคราว โดยการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่นและองค์การอนามัยโลก ทางด้านนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่ได้รับทุน เช่น ทุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น ทุนจากกรมวิเทศสหการและทุนจากองค์กรและหน่วยงานจากต่างประเทศอื่น ๆ ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 3 ปี มีคุณสมบัติตามที่กำหนดและผ่านการสอบข้อเขียน การทดสอบภาษาอังกฤษ TOEFL ในระดับ 500 คะแนน และสอบสัมภาษณ์ เป้าหมายการรับนักศึกษามีละ 20-25 คน ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ใช้ของสถาบันอาเซียนฯ และศูนย์ฝึกอบรมฯ ประจำ 4 ภาคของประเทศ การให้บริการทางด้านห้องสมุดใช้ห้องสมุดของสถาบันอาเซียนฯ สำนักหอสมุดศาลายา และห้องสมุดอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดล ค่าใช้จ่ายของโครงการได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก นอกจากนี้เป็นเงินช่วยเหลือจากองค์กรต่างประเทศทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์และทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา เป็นต้น การจัดโปรแกรมการศึกษาประกอบด้วย วิชาบังคับทางการบริหารงานสาธารณสุข 12 หน่วยกิต วิชาเลือกทางการบริหารสาธารณสุขมูลฐาน 21 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 6 หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น 39 หน่วยกิต ทางด้านการวางแผนการเรียนการสอนได้จัดทำโดยคณาจารย์และคณะกรรมการประจำหลักสูตร ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาวิชาโครงสร้างของหลักสูตรโดยใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก ในการสอนประกอบด้วย การสัมมนา การฝึกภาคสนาม

หรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) โดยเน้นการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษา เป็นต้น การถ่ายโอนหน่วยกิตสามารถทำได้ไม่เกิน 8 หน่วยกิต การประเมินผลใช้วิธีการทดสอบและการทำวิทยานิพนธ์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพด้านการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ มีศีลธรรมจรรยา และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการที่จะออกไปทำงานเพื่อชุมชนต่อไป

2.4.6 หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาดทางการแพทย์

(Master's Degree Programme of Science in Medical Epidemiology) ชื่อย่อภาษาไทย วท.ม. (วิทยวการระบาดทางการแพทย์) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.Sc.(Medical Epidemiology) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดสอนในปีการศึกษา 2532 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

การศึกษาทางด้านวิทยาการระบาด นับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการป้องกันและการรักษาโรคในชุมชน ซึ่งบุคลากรทางด้านสาธารณสุขและแพทย์ทางคลินิก จำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อนำความรู้เหล่านี้ไปสู่การป้องกันและการรักษาที่มีประสิทธิภาพ ความต้องการในการเรียนรู้ดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นเฉพาะในคนไทยเท่านั้น ประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะในแถบทวีปเอเชียและแอฟริกาที่ต้องการให้แพทย์ของตนได้รับความรู้ความชำนาญในด้านนี้เช่นเดียวกัน เพื่อจะได้เป็นผู้บริหารงานและถ่ายทอดความรู้เพื่อความเจริญก้าวหน้าด้านการแพทย์และสาธารณสุขสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาต่อไป

การจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาดทางการแพทย์ โดยจัดเป็นหลักสูตรนานาชาตินี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับแพทย์ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของวิชาการด้านนี้ ซึ่งรวมถึงประเทศใกล้เคียงในแถบนี้ด้วย เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เป็นต้น จึงได้จัดทำหลักสูตรนี้ให้มีความเข้มข้นทางวิชาการและสามารถนำไปใช้ประยุกต์ได้ทันสมัย และใช้ระยะเวลาไม่มากนักเพราะผู้มาศึกษาจะเน้นเฉพาะแพทย์เท่านั้น และแพทย์เหล่านี้จะมีภาระการงานมาก

การเปิดเป็นหลักสูตรนานาชาติจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถดังนี้

1. สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในแนวคิดของวิธีการทางวิทยาการระบาด
2. สามารถทำการวิจัยศึกษาถึงสาเหตุหรือปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงและการทำนายโรคได้
3. สามารถประเมินผลวิธีการวินิจฉัยโรค วิธีการรักษาโรค และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยและในชุมชนได้
4. สามารถใช้ความรู้ความชำนาญที่ได้รับในการทำการศึกษาวิจัยทางด้านการบริการสุขภาพได้
5. สามารถจัดระบบการเฝ้าระวังโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อควบคุมการระบาดของโรคได้

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
ระยะเวลาศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา จัดเป็น แบบทวิภาค (Semester) ศึกษาในวันและเวลาราชการ	เป็นโครงการที่ประสานงานร่วมกันหลายหน่วยงาน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนจึงมีทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข	<u>คณาจารย์และวิทยากร</u> ประกอบด้วย คณาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษที่เชิญมาจากหน่วยงาน ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นคนไทยทั้งสิ้น การพัฒนาอาจารย์แต่เดิมเคยมีอาจารย์มาช่วยสอนภาษาอังกฤษให้แก่อาจารย์ ปัจจุบันมีข้อตกลงกับมหาวิทยาลัย ย้ายาย ในการที่จะส่งอาจารย์ไปสอนเพื่อเป็นการฟื้นฟูความรู้ <u>นักศึกษา</u> เริ่มรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2533 จำนวน 9 คน เป็นชาวไทย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22 เป็นชาวต่างประเทศ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 78 นักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศทุกคนจะได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการระดับภูมิภาคด้านเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุข (SEAMEO Regional Project for Tropical	<u>การจัดโปรแกรมการศึกษา</u> ประกอบด้วย วิชาแกน 22 หน่วยกิต วิชาเลือกไม่ต่ำกว่า 8 หน่วยกิต วิชาเลือกอื่นให้ให้นักศึกษาเลือกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งใน 2 กลุ่มคือ วิทยาการระบาดคลินิก (Clinical Epidemiology) วิทยาการระบาดชุมชน (Community Epidemiology) และวิทยานิพนธ์ 9 หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น 39 หน่วยกิต โดยกำหนดให้นักศึกษาเรียนวิชาแกนทั้งหมดก่อนในภาคการศึกษาที่ 1 และในภาค	<u>การวางแผนการเรียน การสอน</u> คณาจารย์และคณะกรรมการประจำหลักสูตร เป็นผู้กำหนดหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร ตลอดจนรับผิดชอบจัดแผนการเรียนการสอน ให้เหมาะสม <u>การสอน</u> ใช้วิธีบรรยาย การฝึกปฏิบัติ ในห้องทดลอง(Laboratory) การสัมมนา การศึกษาจากปัญหา (Problem Oriented) เป็นต้น ทางด้านโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับต่างประเทศมีข้อ	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรจะต้องมีทักษะทางด้านวิทยาการระบาด มีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชุมชนหรือในด้านการรักษาพยาบาลทางคลินิก รวมทั้งประยุกต์ใช้ในการวิจัยทางด้าน การบริการสาธารณสุข เพื่อสร้างผู้นำทางด้าน วิชาการ โดยเฉพาะวิชาการระบาด เพื่อกระตุ้น และยกระดับงานทางด้าน สาธารณสุขทุกระดับ ตลอดจนงานบริการทางการแพทย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้สำเร็จการศึกษารุ่น

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	ขบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p>Medicine and Public Health) องค์การอนามัยโลก และ USAID คุณสมบัติ ของผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จปริญญาแพทย ศาสตร์บัณฑิตมีความรู้ภาษาอังกฤษอย่างดี ผ่านการสอบ TOEFL คะแนนไม่ต่ำกว่า 500 หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษจากกรม วิเทศสหการ หรือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลและผ่านการพิจารณา คุณสมบัติจากคณะกรรมการประจำหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัย มีเป้าหมายการรับปีละ 7-15 คน</p> <p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ใช้วัสดุ อุปกรณ์ของคณะสาธารณสุขศาสตร์และคณะ เวชศาสตร์เขตร้อน ได้แก่ วัสดุที่ศูนย์ ห้องปฏิบัติการทดลอง รวมทั้งห้องสมุดของ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร ร้อน สำนักหอสมุดและห้องสมุดอื่น ๆ ของ มหาวิทยาลัย</p>	<p>การศึกษาที่ 2 จึงเลือก เรียนวิชาเลือกให้ สอดคล้องกับการทำ วิทยานิพนธ์</p> <p><u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการบริหารงานของ หลักสูตรมีลักษณะเป็น สหสัมพันธ์ (Interdis ciplinary Unit) ซึ่งเป็นโครงการร่วม ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องคือ หน่ว งานในมหาวิทยาลัย มหิดล ได้แก่ คณะ สาธารณสุขศาสตร์ คณะ เวชศาสตร์เขตร้อน คณะแพทยศาสตร์ โร</p>	<p>ตกลงกับมหาวิทยาลัย อ่าวายเท่าที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยอ่าวายส่ง นักศึกษามาเรียนบางราย วิชาในหลักสูตรนี้ แต่ นักศึกษาไทยยังไม่เคย ไปมหาวิทยาลัยอ่าวาย สำหรับการถ่ายโอนหน่วย กิต (Transfer Credit) ก็มีข้อตกลงกับมหาวิท าลัยอ่าวายแต่ในทางปฏิบัติ ยังไม่ได้ทำอย่างจริงจัง <u>การประเมินผล</u> ใช้วิธี การสอบข้อเขียน สอบ ปากเปล่า การทำรายงาน โดยให้คะแนนระบบเกรด A B C D</p>	<p>แรดปีการศึกษา 2533 มีจำนวน 8 คน เป็น ชาวไทย 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 25 เป็นชาว ต่างประเทศ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	ขั้นตอนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
		<p>การเงินและงบประมาณ การดำเนินงานของหลักสูตร ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นหลักและเงินจากค่าเล่าเรียนของนักศึกษาที่ได้รับจากทุนการศึกษาขององค์การอนามัยโลก องค์การซีมีโอ และ USAID</p>	<p>พยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล งานวิทยาการระบาดคลินิกและบันทึกวิทยาลัย หน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข โดยมีคณะสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล ทำหน้าที่ประสานงาน</p>		

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาระบาดทางการแพทย์ พบว่า เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา เป็นระบบทวิภาคโดยประสานงานทางด้านการเรียนการสอนกับหลายหน่วยงาน จึงใช้สถานที่ต่าง ๆ คือ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลและกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข อาจารย์ประจำของหลักสูตรจะเป็นอาจารย์จากหลายหน่วยงานตามที่กล่าวข้างต้น ซึ่งจะเป็นคนไทยทั้งสิ้น การพัฒนาอาจารย์ได้มีข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยอ่าวไทย ในการที่จะส่งอาจารย์ไปสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจะได้รับเงินทุนจากองค์การซีมีโอ องค์การอนามัยโลก และยูเนสโก คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดและผ่านการสอบ TOEFL คะแนนไม่ต่ำกว่า 500 หรือสอบผ่านภาษาอังกฤษจากกรมวิเทศสหการหรือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มีเป้าหมายการรับปีละ 7-15 คน ทางด้านวัสดุอุปกรณ์และห้องสมุดจะใช้ของคณะสาธารณสุขศาสตร์และคณะเวชศาสตร์เขตร้อนเป็นหลัก และค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาส่วนใหญ่จะได้จากงบประมาณแผ่นดิน และเงินช่วยเหลือจากองค์การอนามัยโลก องค์การซีมีโอ และยูเนสโก การจัดโปรแกรมการศึกษาประกอบด้วย วิชาแกน 22 หน่วยกิต วิชาเลือกไม่ต่ำกว่า 8 หน่วยกิต วิชาเลือกนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ วิทยาการระบาดคลินิกและวิทยาการระบาดชุมชน และวิทยานิพนธ์อีก 9 หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น 39 หน่วยกิต การวางแผนการเรียนการสอนนี้ คณะอาจารย์และคณะกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้กำหนดเนื้อหาโครงสร้างของหลักสูตร การเรียนการสอนใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก การปฏิบัติการในห้องทดลอง การสัมมนา การศึกษาจากปัญหา เป็นต้น ทั้งนี้โดยได้มีข้อตกลงทางด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและการถ่ายโอนหน่วยกิต (Transfer Credit) กับมหาวิทยาลัยอ่าวไทย แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มีการทำงานอย่างจริงจัง การประเมินผลการเรียน ใช้วิธีการสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่าและการทำรายงาน เป้าหมายของการผลิตบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีทักษะด้านวิทยาการระบาดสามารถนำความรู้ไปใช้ในด้านการรักษาพยาบาล การวิจัย และพัฒนางานด้านงานสาธารณสุขทุก

ระดับ ตลอดจนงานบริการทางการแพทย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4.7 หลักสูตรระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 2 สาย ดังนี้

2.4.7.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แบ่งเป็น 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การบริหารโรงพยาบาล ภาษาศาสตร์ เอเชียอาคเนย์ศึกษา และภาษาปัจจุบัน (Bachelor's Degree Program of Arts) ชื่อย่อภาษาไทย ศ.ศ.บ (สาขาวิชาเอก) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ B.A. (สาขาวิชาเอก) โครงการสำหรับศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.4.7.2 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต แบ่งเป็น 6 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ประยุกต์ และสิ่งแวดล้อม (Bachelor's Degree Program of Science) ชื่อย่อภาษาไทย ว.ท.บ. (สาขาวิชาเอก) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ B.S. (สาขาวิชาเอก) โครงการสำหรับศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตรปริญญาตรีทั้ง 11 สาขาวิชาดังกล่าว ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 แต่ขณะนี้ได้เปิดรับนักศึกษาได้เพียง 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาเอเชียอาคเนย์ศึกษา สาขาวิชาชีววิทยา สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาฟิสิกส์ และสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้สมัครในหลักสูตรดังกล่าวมีจำนวนเพียงพอที่จะเปิดสอนได้ จึงเสนอรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร 7 สาขาวิชาที่ได้เปิดดำเนินการแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 ซึ่งมีหลักการและวิธีการจัดการศึกษาล้ำคลึงกัน ดังนี้

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

โครงการหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหิดลนี้จัดทำขึ้นเป็นหลักสูตรพิเศษแตกต่างจากหลักสูตรปกติของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งที่จะเปิดสอนแก่นักศึกษาที่ประสงค์จะ

ไปศึกษาต่อต่างประเทศ แต่ต้องการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาและประสบการณ์ก่อน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี หลังจากนั้นก็พร้อมที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศในระยะเวลา 2 ปีหลัง และระดับสูงขึ้นต่อไป ซึ่งจะเป็นการลดเงินตราในการที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศตลอดหลักสูตร ประโยชน์อีกประการหนึ่ง คือ บุตรหลานของคนไทยที่จบจากโรงเรียนมัธยมในต่างประเทศ หรือจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยในเมืองไทยได้ ก็จะได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ นอกจากนี้หลักสูตรนี้ยังสามารถเปิดรับและให้บริการแก่นักศึกษาจากต่างประเทศ และนักศึกษาต่างชาติที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพในประเทศไทย เช่น นักการทูต เจ้าหน้าที่สถานทูต องค์การนานาชาติ นักธุรกิจและอื่น ๆ ได้ด้วย

แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาผู้ใดประสงค์จะศึกษาหลักสูตรนี้ตลอดหลักสูตรจนจบปริญญาตรี ในเมืองไทย โครงการดังกล่าวก็สามารถสนองความต้องการดังกล่าวได้ด้วย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาที่ศึกษาทัดเทียมกับมาตรฐานของมหาวิทยาลัยทางตะวันตก
2. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เพื่อใช้ศึกษาหาความรู้และสามารถศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของประเทศทางตะวันตกได้เป็นอย่างดี
3. เพื่อให้มีความรู้ทั่วไปอันจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีของประเทศและของโลก
4. เพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์ / นักศิลปศาสตร์ ที่มีความรู้และคุณธรรม

การจัดหลักสูตร จากการศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับตัวแปรด้านต่าง ๆ ของการจัดหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 19 การจัดการหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต โครงการสำหรับนักศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	กระบวนการ (Procedures)	ผลผลิต (Outcomes)
ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 4 ปี (แต่ในกรณีที่นักศึกษาจะไปเรียนต่อต่างประเทศก็สามารถเรียนภายใน 2 ปี และรับประกาศนียบัตรเพื่อไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ) เป็นระบบไตรมาส (Quarter) ศึกษาในวันและเวลาราชการ	ใช้อาคารเรียนที่ศูนย์การศึกษานานาชาติ ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นอาคาร 3 ชั้นซึ่งประกอบด้วย ห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการทางภาษา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ ที่ศูนย์ศาลายา	คณาจารย์และวิทยากร อาจารย์ที่สอนรายวิชาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ส่วนใหญ่ได้เชิญอาจารย์จากคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป (General Education) และเชิญอาจารย์จากภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงแรมดุสิตธานี องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นอาจารย์ผู้สอน สำหรับอาจารย์ที่สอนรายวิชาตามหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่ได้เชิญอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน จากคณะวิทยาศาสตร์และสำนักคอมพิวเตอร์ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มาเป็นผู้สอน นอกจากนี้	การจัดโปรแกรมการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จัดให้เรียนตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 188 หน่วยกิต (ยกเว้นสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 190 หน่วยกิต) ประกอบด้วยวิชาพื้นฐานทั่วไป 60 หน่วยกิต สำหรับวิชาเฉพาะด้าน และวิชาเลือกเสรีจะแตกต่างกันไปตามลักษณะสาขาวิชา สำหรับการจัดโปรแกรมหลักสูตรประกาศนียบัตร	การวางแผนการเรียนการสอน คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหิดลได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาวิชาพื้นฐานที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และนำแนวคิดมาจัดตั้งโครงการ การศึกษาสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีระดับนานาชาติ มุ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษ การสอน ใช้วิธีการสอน โดยใช้การบรรยายเป็นหลัก ประกอบกับฝึกปฏิบัติการในห้องทดลอง นักศึกษาสามารถถ่ายโอนหน่วย	ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรจะมี 2 ประเภท คือ ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตร 2 ปี ซึ่งเป็นการผลิตบุคลากรที่มีความพร้อมทางด้านภาษาและวิชาพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อยังต่างประเทศ จนจบปริญญาตรี อีกประเภทหนึ่งคือ ผู้สำเร็จหลักสูตร 4 ปี ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านความรู้ในสาขาวิชาความรู้ทั่วไป ในระดับมาตรฐานสากล มีความรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมจากสถิติตั้งแต่เริ่มรับ

เวลา (Time)	สถานที่ (Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร (Organization)	กระบวนการ (Procedures)	ผลลัพธ์ (Outcomes)
		<p>นี้ได้จ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศสอนประจำโครงการ 2 อัตรာ เพื่อสอนวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) ด้าน Social Science และด้าน Humanities และยังมีโครงการความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ Eastern Washington University, Normandale Community College และ Orange Coast Community College เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่นที่เป็นสมาชิกของสมาคม Northwest International Education Association (NIEA) ได้แก่ University of Oregon Western Oregon State College และ Umpqua Community College ในด้านการส่งอาจารย์อาคันตุกะมาสอน</p>	<p>ศิลปะศาสตร์ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์ชีวิต จะจัดให้เรียนทั้งหมด 96 หน่วยกิต เป็นวิชาพื้นฐานทั่วไป 60 หน่วยกิต วิชาบังคับและวิชาเลือกจะแตกต่างกันไปตามลักษณะสาขาวิชา</p> <p><u>การจัดหน่วยงานบริหาร</u> มีลักษณะเป็นโครงการพิเศษ ชื่อโครงการสำหรับนักศึกษานานาชาติในสังกัดสำนักงานอธิการบดี มีผู้อำนวยการโครงการ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ขึ้นตรงต่ออธิการบดี ทั้งนี้โดยมีคณะกรรมการ</p>	<p>กิต (Transfer Credit) ไปยังต่างประเทศได้ ในกรณีที่เรียนสำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตร จำนวน 2 ปี จนแล้วสามารถไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกาที่มีข้อตกลงร่วมกันได้ เช่น University of California เป็นต้น (เท่าที่ผ่านมามีนักศึกษาถ่ายโอนหน่วยกิตไปที่ต่างประเทศเพียงคนเดียว) นอกจากนี้ยังมีนักศึกษามาจากมหาวิทยาลัย Eastern Washington</p>	<p>นักศึกษามาถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2529-2533) มีผู้สำเร็จการศึกษา (ปีการศึกษา 2532-2533) จำนวน 41 คน เป็นชาวไทย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 95 เป็นชาวต่างประเทศ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	กระบวนการ(Procedures)	ผลลัพธ์(Outcomes)
		<p>นักศึกษา จากอดีตตั้งแต่เริ่มรับนักศึกษา ถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2529-2533) มี นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต รวม 126 คน เป็นชาวไทย 110 คน คิดเป็น ร้อยละ 87 เป็นชาวต่างประเทศ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13 จำนวนนักศึกษาหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต รวม 178 คน เป็นคนไทย 155 คน คิดเป็นร้อยละ 87 เป็นชาวต่าง ประเทศ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 13 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้อง เรียนจบชั้น 12 (Grade 12) มีรายนามที่ 6 หรือ เทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป ผ่านการสอบภาษาอังกฤษ (TOEFL) ระดับ 500 คะแนน และผ่านการพิจารณาคัดเลือก จากคณะกรรมการดำเนินการ การสอบ คัดเลือกนี้เป็นการสอบคัดเลือกโดย โครงการสำหรับศึกษานานาชาติ ที่ไม่ผ่าน การสอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย</p>	<p>ประจำหลักสูตร ซึ่งมา จากผู้แทนรองคณบดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสอน</p>	<p>University มาเรียน ในโครงการ (เท่าที่ ผ่านมา 4 คน) <u>การประเมินผล</u> ใช้วิธีการสอบรายวิชา ในปลายปี กำหนด คะแนนเป็นระดับ (Grade) ได้แก่ A B C D E F</p>	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

เวลา (Time)	สถานที่(Space)	ทรัพยากร (Resource)	องค์กร(Organization)	กระบวนการ(Procedures)	ผลผลิต(Outcomes)
		<p><u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม</u> ประกอบด้วย เครื่องโสตทัศนอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉาย ภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายไลต์ เครื่องรับ โทรทัศน์ และวิดีโอ สำหรับการศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการ ได้จัดให้มีห้องสมุด ของโครงการ ประกอบด้วย ตำรา วารสารที่เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ นักศึกษายังสามารถใช้ห้องสมุดของคณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และห้องสมุด กลางที่ศูนย์ศาลายา มหาวิทยาลัยมหิดล <u>การเงินและงบประมาณ</u> เป็นโครงการที่มี นโยบายพึ่งตนเองทางด้านงบประมาณ ดังนั้น ค่าใช้จ่ายของโครงการทั้งหมดจึงมาจากค่าเล่าเรียนของนักศึกษาเป็นหลักใหญ่ นอกจากนี้เป็นเงินรายได้จากกิจกรรมการ ดำเนินงานของโครงการ</p>			

สรุปการจัดการภายในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สอนด้วยภาษาอังกฤษ) พบว่า หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรพิเศษที่สอนด้วยภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มที่แยกจากหลักสูตรระดับปริญญาตรีปกติ ซึ่งต้องผ่านการสอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย แต่หลักสูตรดังกล่าวนี้เป็นหลักสูตรที่โครงการฯ จัดการสอบคัดเลือกนักศึกษาเอง แต่การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปคล้ายคลึงกับหลักสูตรปกติจะแตกต่างกันในบางกรณี กล่าวคือ ระยะเวลาการศึกษา จัดเป็นระบบไตรมาส (Quarter) เพื่อที่จะสามารถติดต่อประสานงานทางด้านการสอนกับต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จัดเป็นระบบไตรมาสได้สะดวก อาคารสถานที่สำหรับนักศึกษาในโครงการปัจจุบันได้สร้างอาคารเรียนของโครงการเป็นอาคารเรียน 3 ชั้น ซึ่งประกอบด้วยห้องบรรยายและห้องสำหรับปฏิบัติการทางภาษา นอกจากนี้ยังใช้อาคารร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์บางส่วน เช่น การเรียนทางห้องปฏิบัติการ เป็นต้น ทางด้านอาจารย์ของโครงการเป็นอาจารย์พิเศษจากคณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยและอาจารย์จากภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น โดยไม่มีอาจารย์ประจำหลักสูตรเอง สำหรับอาจารย์ชาวต่างประเทศได้จ้างมาประจำโครงการ 2 อัตรา นอกจากนี้มีโครงการความร่วมมือทางด้านการแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้ส่งอาจารย์อาคันตุกะมาช่วยสอนเป็นครั้งคราว การจัดโปรแกรมการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ทบวงมหาวิทยาลัย คือ อยู่ในระหว่าง 188-190 หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร การจัดหน่วยงานบริหารมีลักษณะเป็นโครงการพิเศษที่ใช้เงินจากรายได้ของโครงการทั้งสิ้น ผู้อำนวยการโครงการฯ บริหารงานโดยขึ้นตรงต่ออธิการบดี การวางแผนการเรียนการสอนจัดทำโดยคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยการศึกษาแบบจากประเทศสหรัฐอเมริกา ทางด้านการเรียนการสอนใช้วิธีการบรรยายเป็นหลัก ประกอบกับการทดลองปฏิบัติการ นักศึกษาสามารถถ่ายโอนหน่วยกิต (Transfer Credit) ไปเรียนต่างประเทศได้ ทั้งนี้หากเรียนครบหลักสูตรประกาศนียบัตรภายใน 2 ปี ก็อาจโอนหน่วยกิตไปเรียนต่อยังต่างประเทศได้ โดยเรียนต่อในปี 3-4 เพื่อรับปริญญา การประเมินผลการเรียนใช้วิธีการสอบปลายปี การทำรายงาน กำหนดคะแนนเป็นระดับ (Grade) ได้แก่ A B C D F คุณสมบัติของผู้สำเร็จหลักสูตรมี 2

ประเภทคือ ระดับประกาศนียบัตร ซึ่งเรียนครบตามหลักสูตร 2 ปี ก็จะมีพื้นฐานความรู้ในสาขาที่
ศึกษาและมีความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถจะไปเรียนต่อต่างประเทศได้ สำหรับผู้
สำเร็จหลักสูตร 4 ปี ก็จะมีพื้นฐานความรู้ในสาขาที่เรียน ตลอดจนมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับ
มาตรฐานสากล พร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดหลักสูตรนานาชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหลักสูตรนานาชาติ ทางด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี หรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการคณบดี และประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรนานาชาติ ตลอดจนแนวโน้มของการจัดหลักสูตรนานาชาติในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2543) การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สภาพภาพของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนานาชาติ ในตารางที่ 20-22

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหลักสูตรนานาชาติทางด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ในตารางที่ 23-24

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดีหรือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารระดับคณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ และประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรนานาชาติ ตลอดจนแนวโน้มของการจัดหลักสูตรนานาชาติในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2543) ในตารางที่ 25-31

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 20 สภาพของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนานาชาติเกี่ยวกับการศึกษาและประสบการณ์

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ระดับการศึกษา		
	- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	2	1.4
	- ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	46	31.9
	- ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	96	66.7
	- อื่น ๆ	-	-
2.	จบการศึกษาสูงสุดจากสถาบัน		
	- ภายในประเทศ	31	21.5
	- ต่างประเทศ	113	78.5
3.	ตำแหน่งทางวิชาการ		
	- อาจารย์	23	16.0
	- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	57	39.6
	- รองศาสตราจารย์	50	34.7
	- ศาสตราจารย์	11	7.6
	- ไม่ตอบ	3	2.1

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
4.	จำนวนหลักสูตรนานาชาติที่สอนในปัจจุบัน		
- 1	หลักสูตร	55	38.2
- 2	หลักสูตร	32	22.2
- 3	หลักสูตร	17	11.8
- 4	หลักสูตร	9	6.3
-	ไม่ตอบ	31	21.5
5.	ประสบการณ์การสอนหลักสูตรนานาชาติ		
- 1-5	ปี	72	50
- 6-10	ปี	34	23.6
- 11-15	ปี	15	10.4
- 16-20	ปี	9	6.2
- 20 ปีขึ้นไป		5	3.5
-	ไม่ตอบ	9	6.2
6.	ประสบการณ์ทางการศึกษาหรือดูงาน ด้านหลักสูตรนานาชาติ		
-	เคย	70	48.6

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	- ไม่เคย	72	50.0
	- ไม่ตอบ	2	1.4
7.	จำนวนชั่วโมงสอนหลักสูตรนานาชาติต่อสัปดาห์		
	- 1-3 ชม./สัปดาห์	110	76.4
	- 4-6 ชม./สัปดาห์	22	15.3
	- 7-9 ชม./สัปดาห์	5	3.5
	- 10-12 ชม./สัปดาห์	2	1.4
	- 13 ชม.ขึ้นไป	-	-
	- ไม่ตอบ	5	3.5
8.	จำนวนชั่วโมงสอนวิชาอื่นต่อสัปดาห์		
	- 1-3 ชม./สัปดาห์	51	35.4
	- 4-6 ชม./สัปดาห์	42	29.2
	- 7-9 ชม./สัปดาห์	9	6.3
	- 10-12 ชม./สัปดาห์	15	10.4
	- 13 ชม.ขึ้นไป	-	-
	- ไม่ตอบ	27	18.8

จากตารางที่ 20 แสดงสถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการศึกษา
ปรากฏผลดังนี้คือ

ระดับการศึกษา อาจารย์ผู้ตอบมีวุฒิเป็นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าสูงที่สุด 96 คน
(ร้อยละ 66.7) รองลงมาเป็นวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าจำนวน 46 คน (ร้อยละ 31.9)
อันดับสุดท้ายเป็นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.4)

จบการศึกษาสูงสุดจากสถาบัน อาจารย์ผู้ตอบจบการศึกษาสูงสุดจากสถาบันต่างประเทศ
จำนวน 113 คน (ร้อยละ 78.5) มากกว่าอาจารย์ผู้จบจากสถาบันภายในประเทศซึ่งมีจำนวน
31 คน (ร้อยละ 21.5)

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ผู้ตอบมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์
มากที่สุดจำนวน 57 คน (ร้อยละ 39.6) รองลงมาได้แก่ตำแหน่งรองศาสตราจารย์จำนวน
50 คน (ร้อยละ 34.7) อันดับสุดท้ายได้แก่ตำแหน่งศาสตราจารย์ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 7.6)

จำนวนหลักสูตรนานาชาติที่สอนในปัจจุบัน อาจารย์ผู้ตอบปัจจุบันสอนหลักสูตรนานาชาติ
จำนวน 1 หลักสูตรมากที่สุด จำนวน 55 คน (ร้อยละ 38.2) รองลงมา สอนจำนวน 2 หลักสูตร
จำนวน 32 คน (ร้อยละ 22.2) และอันดับสุดท้ายสอน 4 หลักสูตร จำนวน 9 คน
(ร้อยละ 6.3)

ประสบการณ์การสอนหลักสูตรนานาชาติ อาจารย์ผู้ตอบมีประสบการณ์การสอน
หลักสูตรนานาชาติ ในระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุดจำนวน 72 คน (ร้อยละ 50) รองลงมา
ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 34 คน (ร้อยละ 23.6) และ 20 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด
จำนวน 5 คน (ร้อยละ 6.2)

ประสบการณ์ด้านการศึกษารีดงานด้านหลักสูตรนานาชาติ อาจารย์ผู้ตอบไม่เคยมี
ประสบการณ์มากกว่าเคย คือ ไม่เคยจำนวน 72 คน (ร้อยละ 50) และเคยจำนวน 70 คน
(ร้อยละ 48.6)

จำนวนชั่วโมงสอนหลักสูตรนานาชาติต่อสัปดาห์ อาจารย์ผู้สอนมีชั่วโมงการสอนหลักสูตรนานาชาติ 1-3 ชั่วโมง/สัปดาห์ มากที่สุดจำนวน 110 คน (ร้อยละ 76.4) รองลงมา 4-6 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 15.3) และ 10-12 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.4) และ 13 ชั่วโมงขึ้นไปไม่มีเลย

จำนวนชั่วโมงสอนวิชาอื่นต่อสัปดาห์ อาจารย์ผู้สอนมีชั่วโมงสอนหลักสูตรอื่น 1-3 ชั่วโมง/สัปดาห์ มากที่สุดจำนวน 51 คน (ร้อยละ 35.4) รองลงมา 4-6 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 42 คน (ร้อยละ 29.2) และ 7-9 ชั่วโมง/สัปดาห์มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 9 คน (ร้อยละ 6.3) และ 13 ชั่วโมงขึ้นไปไม่มีเลย

สรุปได้ว่า สถานภาพของอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรนานาชาติ โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนมีส่วนวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 6.7 : 3.2 : .1 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) คือ ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 3 : 6 : 1 อาจารย์ผู้สอนดังกล่าวจบจากสถาบันต่างประเทศ เป็นจำนวนถึงร้อยละ 78.5 มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับที่มีผลงานทางวิชาการค่อนข้างสูง คือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 57 รองศาสตราจารย์ ร้อยละ 50 และ ศาสตราจารย์ ร้อยละ 11 ทางด้านประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติยังมีไม่มากนัก จากผลการสำรวจผู้ที่มีประสบการณ์ทางการศึกษาหรืองานด้านหลักสูตรนานาชาติ อาจารย์ผู้สอน ร้อยละ 50 ยังไม่เคยมีประสบการณ์ดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงภาระงานสอนจะเห็นได้ว่ายังอยู่ในระดับมีภาระงานสอนไม่มากนัก กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่สอนหลักสูตรนานาชาติ จำนวน 1 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 38.2 มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 และมีชั่วโมงการสอนหลักสูตรนานาชาติ 1-3 ชั่วโมง/สัปดาห์ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.4 จำนวนชั่วโมงสอนวิชาอื่น/สัปดาห์ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.4

ตารางที่ 21 ประสิทธิภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรนานาชาติ เพื่อนำผล
การวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เคยทำวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ในการเรียน การสอนหลักสูตรนานาชาติหรือไม่		
	- เคยทำ	92	53.5
	- กำลังทำ	34	19.8
	- ไม่เคยทำ	44	30.6
	- ไม่ระบุ	2	1.1
	รวม	172	100
2.	จำนวนเรื่องที่เคยทำ		
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เรื่อง	59	64.1
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เรื่อง	4	4.3
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 เรื่อง	3	3.3
	- มากกว่า 30 เรื่อง	8	8.7
	- ไม่ระบุ	18	19.6
	รวม	92	100

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3.	จำนวนเรื่องที่กำลังทำ		
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เรื่อง	27	79.4
	- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เรื่อง	1	2.9
	- ไม่ระบุ	6	17.7
	รวม	34	100

จากตารางที่ 21 แสดงสภาพของอาจารย์ผู้ตอบด้านประสบการณ์การทำงานวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ ปรากฏผลดังนี้

ประสบการณ์ในการทำวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ในการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ อาจารย์ผู้ตอบส่วนใหญ่เคยทำงานวิจัยซึ่งมีจำนวน 92 คน (ร้อยละ 53.5) รองลงมาไม่เคยทำวิจัยจำนวน 44 คน (ร้อยละ 30.6) อันดับสุดท้ายกำลังทำ จำนวน 34 คน (ร้อยละ 19.8)

จำนวนเรื่องที่เคยทำ อาจารย์ผู้ตอบเคยทำวิจัยมาแล้ว จำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เรื่อง จำนวน 59 คน (ร้อยละ 64.1) รองลงมามากกว่า 30 เรื่องจำนวน 8 คน (ร้อยละ 8.7) อันดับสุดท้ายน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 เรื่อง จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.3)

จำนวนเรื่องที่กำลังทำ อาจารย์ผู้ตอบกำลังทำวิจัยจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เรื่อง เป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 27 คน (ร้อยละ 79.4) และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 เรื่อง มีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 2.9)

สรุป ประสิทธิภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรนานาชาติ เพื่อนำ
ผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ อาจารย์ส่วนใหญ่เคยทำวิจัย คิดเป็น
ร้อยละ 53.5 จำนวนเรื่องที่เคยทำส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 เรื่อง เป็น
จำนวนร้อยละ 64.1 สำหรับผู้ที่กำลังทำวิจัยจำนวนเรื่องที่กำลังทำส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยกว่า
หรือเท่ากับ 10 เรื่อง เป็นจำนวนร้อยละ 79.4

ตารางที่ 22 เหตุผลของอาจารย์ที่เข้าร่วมสอนในหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	มีวุฒิทางการศึกษาตรงกับหลักสูตรนานาชาติ	116	80.6
2.	มีประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ	32	22.2
3.	สอนตามหน้าที่ที่ผู้บริหารกำหนดให้	73	50.7
4.	มีโอกาสดำเนินการภาษาต่างประเทศสม่ำเสมอ	42	29.2
5.	คิดว่ามีโอกาสน่าจะไปอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ	7	4.9
6.	คิดว่าค่าตอบแทนในการสอนสูง	8	5.6
7.	อื่น ๆ	8	5.6

จากตารางที่ 22 แสดงเหตุผลของอาจารย์ผู้เข้าร่วมสอนหลักสูตรนานาชาติ พบว่า เหตุผลในเรื่องการมีวุฒิทางการศึกษาตรงกับหลักสูตรนานาชาติมากที่สุด จำนวน 116 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 80.6 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาได้แก่ สอนตามหน้าที่ที่ผู้บริหารกำหนดให้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนคิดว่ามีโอกาสน่าจะไปอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด นอกจากนี้มีผู้ให้เหตุผลอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีก 8 คน ได้แก่ เป็นการเผยแพร่วิชาการและความรู้ต่าง ๆ ไปสู่นานาชาติ เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันของ

ประเทศให้เป็นที่รู้จักของทั่วโลก เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกของความเป็นนานาชาติ (Globalization) การปิดตัวเองไม่สื่อสารกับนานาชาติ เป็นสิ่งที่ชะลอการเติบโตในทุก ๆ ด้านของประเทศ

สรุป เหตุผลของอาจารย์ที่เข้าร่วมสอนในหลักสูตรนานาชาติ อันดับแรกคือ มีวุฒิทางการศึกษาตรงกับหลักสูตรนานาชาติ รองลงมาคือ สอนตามหน้าที่ที่ผู้บริหารกำหนดให้ มีโอกาสได้ใช้ภาษาต่างประเทศสม่ำเสมอ มีประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ คิดว่าค่าตอบแทนในการสอนสูง คิดว่ามีโอกาสจะได้ไปอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ และอื่น ๆ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหลักสูตร
นานาชาติทางด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันทางด้านหลักสูตร

	\bar{X}	S.D.	อันดับ.
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษา มีทักษะ ความรู้ สำหรับโลกสมัยใหม่	3.38	.71	1
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษา มีโลกทัศน์กว้างไกล	3.32	.67	4
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษา สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นประโยชน์ต่อ สังคมโลก	3.29	.75	5
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อจะผลิตบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ในระดับประเทศได้เป็นอย่างดี	3.21	.78	6
5. สาขาวิชาที่เปิดสอนสอดคล้องกับสถานการณ์ ของโลกในปัจจุบัน	3.37	.72	2
6. เนื้อหาของหลักสูตรมีความเป็นนานาชาติ	3.37	.73	2
รวมเฉลี่ย	3.32	.50	

จากตารางที่ 23 พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะ ความรู้ สำหรับโลกสมัยใหม่ เป็นข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$) นอกจากนี้ สาขาวิชาที่เปิดสอนสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน และเนื้อหาของหลักสูตรมีความเป็นนานาชาติ ทั้งสองข้อมีความเหมาะสมในระดับมากรองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.37

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันทางการจัดการเรียนการสอน

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. บรรยากาศการเรียนการสอนในสถาบันส่งเสริมให้นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศสามารถเรียนรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน	3.28	.72	2
2. อาจารย์และนักศึกษาใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.33	.54	1
3. ได้มีการวิจัยเพื่อนำผลมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	2.61	.90	3
4. มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษากับต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการเรียนการสอน	2.48	.88	6
5. มีการโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ	1.94	.88	8
6. มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและสารสนเทศกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ	2.46	.90	7
7. มีการแลกเปลี่ยนทางการวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ	2.49	.86	5

ตารางที่ 24 (ต่อ)

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
8. มีการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เห็นความสำคัญของ หลักสูตรนานาชาติ เช่น กิจกรรมทางด้านการ อภิปราย การสัมมนา การแลกเปลี่ยนความคิด เห็นที่เน้นให้เห็นความเป็นนานาชาติ	2.51	.84	4
รวมเฉลี่ย	2.63	.47	

จากตารางที่ 24 พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันทางด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมแล้วอาจารย์เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าอาจารย์และนักศึกษาใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมา คือ บรรยากาศการเรียนการสอนในสถาบันส่งเสริมให้นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศสามารถเรียนรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.28$) และได้มีการนำผลการวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 2.61$) ซึ่งทั้งสองข้อมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี หรือรองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารระดับคณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ และประธานหลักสูตรนานาชาติ
เกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรนานาชาติ ตลอดจนแนวโน้มของการจัดหลักสูตรนานาชาติในอนาคต
อีก 10 ปีข้างหน้า (2543)

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของ
หลักสูตรนานาชาติ แนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นสากล การขยายหลักสูตร
นานาชาติสาขาต่าง ๆ ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2543) (จำแนกตาม ISCED
(International Standard Classification of Education)) ระดับการศึกษาของ
หลักสูตรนานาชาติที่ควรเปิด แนวโน้มภาษาที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติใน
อนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2543) และการจัดองค์การบริหารหลักสูตรนานาชาติ
และได้สรุปความคิดเห็นเป็นค่าความถี่ (Frequency) และเสนอรายงานในรูปตารางและความ
เรียงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี/ รองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ และคณบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับ
องค์ประกอบของหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	
		ผู้ทรงคุณวุฒิ ๙	ผู้บริหารระดับคณบดี๙
1.	เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานได้รับการยอมรับระดับโลก	8	6
2.	เนื้อหาสาระของหลักสูตรเป็นการสอดแทรกความรู้ และวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ	3	1
3.	เนื้อหาสาระของหลักสูตรควรส่งเสริมให้เกิดสันติสุข ระหว่างประเทศ	2	-
4.	เนื้อหาสาระของหลักสูตรส่งเสริมให้คนมีความรู้เกี่ยวกับ ปัญหาของโลกมีโลกทัศน์ที่กว้าง มีทักษะในการติดต่อ ระหว่างประเทศ	5	7
5.	ใช้ภาษาสากล	12	15
6.	ผู้เรียนและผู้สอนมาจากชาติต่าง ๆ	11	23
7.	มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ	3	3
8.	มีการถ่ายโอนหน่วยกิต	-	1
9.	มีองค์การบริหารมาจากนานาประเทศ	1	-

ตารางที่ 25 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรนานาชาติ จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 8 ข้อ ได้ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาสากลมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง (12 ราย) อันดับสองได้แก่ ผู้เรียนและผู้สอนมาจากชาติต่าง ๆ (11 ราย) และอันดับสามได้แก่ เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานได้รับการยอมรับระดับโลก (8 ราย) สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี / ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ มีความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรนานาชาติ จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 7 ข้อ ได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนและผู้สอนมาจากชาติต่าง ๆ (23 ราย) และอันดับสอง ได้แก่ ใช้ภาษาสากล (15 ราย) และอันดับสาม ได้แก่ เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานได้รับการยอมรับระดับโลก (6 ราย)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นสากล

ลำดับที่	รายการ	จำนวน
1.	การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นนานาชาติ	2
2.	การพัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับระดับโลก	2
3.	เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศ	6
4.	มีนโยบายส่งเสริมความเป็นนานาชาติอย่างชัดเจน	5
5.	มีความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	5
6.	มีกิจกรรมทางด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ	5
7.	อาจารย์และนักศึกษาเห็นความสำคัญของความเป็นนานาชาติ	4
8.	สนับสนุนด้านการวิจัยระดับนานาชาติ	1
9.	ผู้สอนมีจิตสำนึกของความเป็นนานาชาติ พร้อมทั้งจะสอนให้ รู้เขารู้เราตลอดจนมีโลกทัศน์ที่เป็นสากล	3
10.	มีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้และประสบการณ์ด้านนานาชาติ	4
11.	ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติ	3

ตารางที่ 26 ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นสากล จากข้อคิดเห็นที่สรุป
ได้ 8 ข้อ ได้ให้ความสำคัญกับการเน้นการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นอันดับหนึ่ง (6 ราย) อันดับ
สองได้แก่ มีนโยบายส่งเสริมความเป็นนานาชาติอย่างชัดเจน มีความพร้อมทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
และมีกิจกรรมทางด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (5 ราย) เท่ากัน อันดับสาม
ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาเห็นความสำคัญของความเป็นนานาชาติ และมีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้
และประสบการณ์ด้านนานาชาติ (4 ราย) เท่ากัน

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารระดับคณบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับการขยาย หลักสูตรนานาชาติสาขาต่าง ๆ ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2543)

อันดับที่	รายการ*	จำนวน	
		ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้บริหารระดับคณบดี
1.	ศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู	1	-
2.	มนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา	6	-
3.	นิติศาสตร์	1	-
4.	สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์	6	8
5.	การบริหารพาณิชยกรรมและธุรกิจ	4	2
6.	วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	1	-
7.	คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์	1	-
8.	แพทยศาสตร์ และวิชาเกี่ยวข้องกับสุขภาพ	1	3
9.	วิศวกรรมศาสตร์	3	5
10.	เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์และการประมง	1	4
11.	อื่น ๆ (วิชาความมั่นคงทางพลเรือนและการทหาร อาชีวศึกษา การศึกษาสิ่งแวดล้อม นาวิกศาสตร์ พลศึกษา สวัสดิการสังคม การแนะแนวอาชีพ และวิชาอื่น ๆ)	2	-
12.	เปิดได้ทุกสาขาวิชาตามความพร้อม	4	3

*รายการจำแนกตาม ISCED (International Standard Classification of Education)

ตารางที่ 27 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับอธิการบดี/ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขยายหลักสูตรนานาชาติสาขาต่าง ๆ ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2543) จำแนกตาม ISCED (International Standard classification of Education) จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 12 ข้อ สาขาวิชาที่ได้รับการพิจารณามากที่สุดได้แก่ มนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (6 ราย) เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ การบริหารพาณิชย์การและธุรกิจ และเปิดได้ทุกสาขาวิชาตามความพร้อม (4 ราย) เท่ากัน อันดับสามได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ (3 ราย) สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี / ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ มีความคิดเห็นว่า สาขาวิชาที่ได้รับการพิจารณามากที่สุด จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 6 ข้อ ได้แก่ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (8 ราย) รองลงมา ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ (5 ราย) อันดับสาม ได้แก่ เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์และการประมง (4 ราย)

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี/ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารระดับคณบดี / ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับระดับการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติที่ควรเปิด

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	
		ผู้ทรงคุณวุฒิฯ	ผู้บริหารระดับคณบดีฯ
1.	เปิดได้ทุกระดับ แต่ระดับต้นควรเป็นระดับบัณฑิตศึกษา ต่อไปจึงขยายเปิดระดับปริญญาตรี	4	-
2.	เปิดได้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก	3	4
3.	ควรเปิดระดับปริญญาโทขึ้นไป	5	8
4.	ควรเปิดเฉพาะระดับปริญญาตรี	2	1
5.	เปิดได้ทุกระดับตามความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา	1	2

ตารางที่ 28 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับอธิการบดี/ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษาของหลักสูตรนานาชาติที่ควรเปิดจากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 5 ข้อ อันดับแรกได้แก่ ระดับปริญญาโทขึ้นไป (5 ราย) อันดับสองเปิดได้ทุกระดับ แต่ระยะต้น ควรเป็นระดับบัณฑิตศึกษา ต่อไปจึงขยายเปิดระดับปริญญาตรี (4 ราย) และอันดับสามเปิดได้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก (3 ราย) สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ มีความคิดเห็นสรุปได้ 4 ข้อ คือ อันดับแรก ได้แก่ ควรเปิดระดับปริญญาโทขึ้นไป (8 ราย) อันดับสอง ได้แก่ เปิดได้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก (4 ราย) อันดับสาม ได้แก่ เปิดได้ทุกระดับตามความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา (2 ราย)

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดี/ รองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารระดับคณบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ
เกี่ยวกับแนวโน้มภาษาที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ
ในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2543)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	
		ผู้ทรงคุณวุฒิฯ	ผู้บริหารระดับคณบดีฯ
1.	ภาษาอังกฤษ	13	18
2.	ภาษาฝรั่งเศส	1	2
3.	ภาษาญี่ปุ่น	5	4
4.	ภาษาจีน	1	-
5.	ภาษาไทย	-	1
6.	ภาษากลางอื่น ๆ	1	-

ตารางที่ 29 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการมี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มภาษาที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ ในอนาคตอีก
10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2543) จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 5 ข้อ ได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็น
อันดับแรก (13 ราย) รองลงมาได้แก่ภาษาญี่ปุ่น (5 ราย) ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีนและภาษากลาง
อื่น ๆ มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายเท่ากัน (1 ราย) สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี/ประธานโครงการ
หลักสูตรนานาชาติ มีความคิดเห็นสรุปได้ 4 ข้อ คือ ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษอันดับแรก (18
ราย) รองลงมา ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น (4 ราย) อันดับสาม ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส (2 ราย)

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับการจัดองค์การการบริหารหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน
1.	ตั้งเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติใหม่	2
2.	ตั้งเป็นหน่วยงานจัดการศึกษานานาชาติโดยเฉพาะภายในมหาวิทยาลัย	3
3.	ตั้งหน่วยประสานงานการศึกษานานาชาติประสานงานกับคณะ ภาควิชา ในมหาวิทยาลัย	1
4.	มีคณะกรรมการกลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยคณะกรรมการ กลางนี้ควรมีชาวต่างประเทศจากทั่วโลก	3
5.	มีคณะกรรมการกลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยคณะกรรมการ กลางนี้ไม่จำเป็นต้องมีชาวต่างประเทศ	1
6.	จัดเป็นคณะกรรมการประสานงานหลักสูตรนานาชาติ ภายในแต่ละคณะ	3
7.	เป็นหน่วยงานบริหารหลักสูตรนานาชาติที่ไม่เป็นระบบราชการ	2
8.	ลักษณะขององค์กรขึ้นอยู่กับสภาพของมหาวิทยาลัย	1

ตารางที่ 30 ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารระดับอธิการบดี/รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดองค์การการบริหารหลักสูตรนานาชาติ จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 8 ข้อ
อันดับแรกตั้งเป็นหน่วยงานจัดการศึกษานานาชาติโดยเฉพาะภายในมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการ
กลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยคณะกรรมการกลางนี้ควรมีชาวต่างประเทศจากทั่วโลก และ
จัดเป็นคณะกรรมการประสานงานหลักสูตรนานาชาติภายในแต่ละคณะ (3 ราย) เท่ากัน รอง

ลงมาได้แก่ ตั้งเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติ และเป็นหน่วยงานบริหารหลักสูตรนานาชาติที่ไม่เป็นระบบราชการ (2 ราย) เท่ากันอันดับสุดท้ายได้แก่ ตั้งหน่วยประสานงานการศึกษานานาชาติประสานงานกับคณะภาควิชาในมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการกลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยคณะกรรมการกลางนี้ไม่จำเป็นต้องมีชาวต่างประเทศและลักษณะขององค์กรขึ้นอยู่กับสภาพของมหาวิทยาลัย (1 ราย) เท่ากัน

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับคณะบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ
เกี่ยวกับการจัดองค์กรของหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน
1.	หลักสูตรนานาชาติควรจัดโดยมหาวิทยาลัยเอกชน	1
2.	ตั้งเป็นหน่วยงานจัดการศึกษานานาชาติโดยเฉพาะรายในมหาวิทยาลัย	1
3.	ตั้งหน่วยประสานงานการศึกษานานาชาติ ประสานงานกับ คณะ ภาควิชาในมหาวิทยาลัย	3
4.	จัดเป็นคณะกรรมการประสานงานหลักสูตรนานาชาติภายในแต่ละคณะ	4
5.	มีคณะกรรมการกลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยมีชาวต่างประเทศ ร่วมเป็นกรรมการ	2
6.	เป็นหน่วยงานบริหารหลักสูตรนานาชาติที่ไม่เป็นระบบราชการ	1

ตารางที่ 31 ผู้บริหารระดับคณะบดี/ ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับการจัดองค์กรการบริหารหลักสูตรนานาชาติ จากข้อคิดเห็นที่สรุปได้ 6 ข้อ อันดับแรก จัดเป็นคณะกรรมการประสานงานหลักสูตรนานาชาติภายในแต่ละคณะ (4 ราย) อันดับสอง ได้แก่ ตั้งหน่วยประสานงานการศึกษานานาชาติประสานงานกับคณะ ภาควิชาในมหาวิทยาลัย (3 ราย) อันดับสาม ได้แก่ มีคณะกรรมการกลางประสานงานกับคณะต่าง ๆ โดยมีชาวต่างประเทศร่วมเป็นกรรมการ (2 ราย)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตร นานาชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาของหลักสูตรนานาชาติ ทางด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ งบประมาณและเงินรายได้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และตำราเรียน และด้านการบริหารหลักสูตร ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับคณะบดี หรือรองคณะบดีฝ่ายวิชาการ และประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาของหลักสูตรนานาชาติ แสดงไว้ในตารางที่ 32-36

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับคณะบดี หรือรองคณะบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าโครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติใน ตารางที่ 37

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาของหลักสูตรนานาชาติทางด้าน
ผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ งบประมาณและเงินรายได้ ด้านวัสดุ
อุปกรณ์ และด้านการบริหารหลักสูตร

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาทางด้านผู้สอน

รายการ	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. ผู้สอนขาดความสามารถในการใช้ภาษา ต่างประเทศอย่างเพียงพอ	2.48	.72	1
2. ผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตรนานาชาติ	2.10	.66	7
3. ผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน	1.97	.56	9
4. ผู้สอนขาดความรู้ในเนื้อหาสาระของวิชาที่สอน	2.01	.56	8
5. จำนวนผู้สอนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.30	.83	5
6. ผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ	2.47	.89	2
7. ผู้สอนขาดสิ่งจูงใจที่จะสอนหลักสูตรนานาชาติ	2.46	.85	4
8. ขาดความร่วมมือทางด้านผู้สอนกับสถาบันใน ต่างประเทศ	2.47	1.04	2
9. ขาดความเข้าใจระหว่างผู้สอนในหลักสูตร นานาชาติกับหลักสูตรปกติ	2.12	.88	6
รวมเฉลี่ย	2.26	.50	

จากตารางที่ 32 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เห็นว่า ปัญหาทางด้านผู้สอนอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอนขาดความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างเพียงพอ เป็นปัญหาน้อย และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมาได้แก่ ผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ และขาดความร่วมมือทางด้านผู้สอนกับสถาบันในต่างประเทศ เป็นปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เท่ากัน และต่ำสุดได้แก่ ผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอนเป็นปัญหาระดับน้อยเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 1.97$)

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาทางด้านผู้เรียน

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. ผู้เรียนขาดความสามารถในการใช้ภาษา ต่างประเทศ	2.89	.69	1
2. ผู้เรียนมีพื้นฐานทางการศึกษาต่างกันทำให้เป็น อุปสรรคต่อการสอน	2.88	.75	2
3. ผู้เรียนชาวไทยและต่างประเทศไม่สามารถ ปรับตัวเข้ากันได้	2.04	.48	3
4. ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ตลอดหลักสูตรเนื่อง จากเนื้อหาของหลักสูตรยากเกินไป	2.01	.54	4
5. ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ตลอดหลักสูตร เนื่องจากได้รับทุนการศึกษาอื่นระหว่างที่เรียน	1.76	.51	5
รวมเฉลี่ย	2.31	.37	

จากตารางที่ 33 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เห็นว่าปัญหาทางด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้เรียนขาดความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นปัญหาระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.89$) รองลงมาได้แก่ ผู้เรียนมีพื้นฐานทางการศึกษาต่างกันทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสอน เป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) และต่ำสุดได้แก่ ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้ตลอดหลักสูตรเนื่องจากได้รับทุนการศึกษาอื่นระหว่างที่เรียน เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 1.76$)

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาทางด้านอาคารสถานที่
งบประมาณและเงินรายได้

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ	2.29	.79	2
2. ห้องเรียนไม่สะดวกสำหรับการเรียนการสอน	2.34	.71	1
3. จำนวนห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ	2.28	.83	3
4. ห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือไม่เพียงพอ	2.28	.88	3
5. ได้รับเงินงบประมาณไม่เพียงพอ	2.27	.99	5
6. การเบิกจ่ายงบประมาณติดขัดที่ระเบียบ	2.16	.95	7
7. เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศไม่เพียงพอ	2.18	.99	6
8. เงินรายได้ของโครงการหลักสูตรนานาชาติ ไม่เพียงพอ	2.16	.91	7
รวมเฉลี่ย	2.25	.66	

จากตารางที่ 34 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เห็นว่าปัญหาทางด้านอาคารสถานที่
งบประมาณและเงินรายได้ อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
ห้องเรียนไม่สะดวกสำหรับการเรียนการสอน เป็นปัญหาระดับน้อยและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.34$)
รองลงมาได้แก่ จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) และต่ำสุดได้แก่
การเบิกจ่ายงบประมาณติดขัดที่ระเบียบ และเงินรายได้ของโครงการหลักสูตรนานาชาติไม่เพียงพอ
เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) เท่ากัน

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาทางด้านวัสดุอุปกรณ์ และตำราเรียน

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องวีดิโอเทป ฯลฯ มีจำนวนไม่เพียงพอ	2.45	.81	3
2. วัสดุอุปกรณ์การสอนในข้อที่ 1 มีคุณภาพไม่ดีพอ สำหรับการเรียนการสอน	2.27	.77	6
3. ขาดเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน	2.38	.90	5
4. การอำนวยความสะดวกในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนไม่เพียงพอ	2.40	.81	4
5. จำนวนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการสอนไม่เพียงพอ	2.69	.88	1
6. ตำราและ/หรือเอกสารประกอบการสอนไม่ทันสมัย	2.62	.90	2
รวมเฉลี่ย	2.47	.67	

จากตารางที่ 35 แสดงว่าโดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์เห็นว่าปัญหาทางด้านวัสดุอุปกรณ์ และตำราเรียน มีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จำนวนตำราและ/หรือเอกสารประกอบการสอนไม่เพียงพอ เป็นปัญหาระดับระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.69$) รองลงมาได้แก่ ตำราและ/หรือเอกสารประกอบการสอนไม่ทันสมัย เป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$) และต่ำสุดได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การสอนมีคุณภาพไม่ดีพอสำหรับการเรียนการสอน เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$)

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาทางด้านการบริหารหลักสูตร

	\bar{X}	S.D.	อันดับ
1. นโยบายการจัดการเรียนการสอนไม่ชัดเจน เพียงพอ ทำให้บรรลุความเป็นหลักสูตรนานาชาติ ได้ยาก	2.32	.85	3
2. ขาดการยอมรับความสำคัญของหลักสูตรนานาชาติ ในองค์กร	2.21	.79	4
3. ขาดความร่วมมือจากคณะหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานของหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน	2.17	.80	6
4. ขาดความร่วมมือทางด้านวิชาการจาก ต่างประเทศ	2.35	.88	2
5. ระบบการเปิด - ปิดภาคการศึกษาไม่ตรงกับ ต่างประเทศ ทำให้อาจารย์ชาวต่างประเทศมา สอนลำบาก	2.06	.95	7
6. บางวิชาในหลักสูตรนานาชาติมีนักศึกษาลงทะเบียน เรียนน้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถเปิดสอนได้	2.20	.90	5
7. บางวิชาในหลักสูตรนานาชาติ นักศึกษาต้องไป เรียนร่วมกับหลักสูตรปกติ	2.91	.83	1
รวมเฉลี่ย	2.18	.58	

จากตารางที่ 36 แสดงว่าโดยเฉลี่ยอาจารย์เห็นว่าปัญหาทางด้านการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บางวิชาในหลักสูตรนานาชาติ นักศึกษาต้องไปเรียนร่วมกับหลักสูตรปกติ เป็นปัญหาระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือทางด้านวิชาการจากต่างประเทศ เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$) และต่ำสุดได้แก่ ระบบการเปิด - ปิด ภาคการศึกษาไม่ตรงกับต่างประเทศ ทำให้อาจารย์ ชาวต่างประเทศมาสอนลำบาก เป็นปัญหาระดับน้อย ($\bar{X} = 2.06$)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งเป็นความเห็นของอาจารย์ผู้สอนแต่ละคนที่ไม่อาจคิดเป็นคำร้อยละได้

ด้านผู้สอน

1. ผู้สอนขาดความรู้และโลกทัศน์เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ จึงควรมีการพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้สอนฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ
2. ควรมีการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ผู้สอนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตรนานาชาติ
3. อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรนานาชาติ มีภาระหน้าที่ การสอนหลักสูตรปกติด้วย ทำให้ทำหน้าที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร
4. ผู้สอนหลักสูตรนานาชาติระดับสูงควรมีความรู้อย่างต่ำระดับปริญญาเอก

ด้านผู้เรียน

1. การรับนักศึกษาควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและเหมาะสม และควรใช้หลักเกณฑ์เดียวกับทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพระดับเดียวกัน
2. ผู้เรียนมีปัญหาเรื่องพื้นฐานการศึกษาไม่เพียงพอ อาจแก้ไขได้โดยการทดสอบวิชาที่เห็นสมควรก่อน หากได้คะแนนไม่ถึงระดับที่กำหนดควรให้ลงทะเบียนเรียนวิชานั้น ๆ ก่อน
3. ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะนักศึกษาไทย
4. ผู้เรียนระดับปริญญาตรี ที่เป็นคนไทยส่วนใหญ่ มีพื้นฐานความรู้ไม่ดีและไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร แม้ว่าอาจารย์จะพยายามสอนให้ง่ายกว่าปกติ ผู้เรียนก็ยังรับไม่ค่อยได้ เนื่องจากผู้เรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ที่ไม่ผ่านการสอบคัดเลือกซึ่งจัดทำโดยทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้สอนจึงมักปล่อยคะแนน ซึ่งจะทำให้นักศึกษาจบง่ายกว่าหลักสูตรปกติ

ด้านอาคารสถานที่ งบประมาณและเงินรายได้

1. การเรียนการสอนควรเป็นลักษณะกลุ่มย่อย และควรเตรียมห้องสัมมนาขนาดเล็ก สำหรับการประชุมสัมมนากลุ่มอย่างเพียงพอ
2. อาคารสถานที่ของคณะที่ตั้งมานานแล้ว คับแคบ ควรขยายสนามที่เพิ่มขึ้น
3. เงินช่วยเหลือโครงการที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินมีจำนวนน้อย ดังนั้นเงินรายได้ของโครงการ จึงควรนำมาพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ
4. ควรปรับจำนวนเงินค่าหน่วยกิตเพิ่มขึ้นให้เหมาะสม เพื่อมิให้เป็นภาระเอาเปรียบคนไทย
5. การเบิกจ่ายเงินของโครงการบางโครงการติดขัด ล่าช้า เสียเวลามาก ควรปรับปรุงให้มีความสะดวกและคล่องตัวเพิ่มขึ้น

วัสดุอุปกรณ์ และตำราเรียน

1. อุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่างไม่เพียงพอเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องโรเนียว ควรให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ ตลอดจนปรับปรุงวิธีการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์การสอน ให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
2. ตำราและเอกสารประกอบการสอนมีน้อยและไม่ทันสมัย นอกจากนี้ตำราส่วนใหญ่เป็นตำราที่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งมีราคาแพงมาก แต่เงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมีจำนวนจำกัด จึงควรสนับสนุนให้มีการแต่งตำราและเอกสารประกอบการสอนให้มากขึ้น และให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ

การบริหารหลักสูตร

1. ควรมีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรเป็นครั้งคราว เพื่อให้ผู้สอนได้รับทราบความเป็นไป และความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร เพื่อปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์

และสนองเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

2. ควรแยกหลักสูตรนานาชาติเป็นหน่วยงานเฉพาะ เพราะต้องทำงานด้านวิชาการ การบริหาร การดูแลนักศึกษา ซึ่งต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถสื่อสารกับนักศึกษานานาชาติได้

3. ควรจัดนักศึกษาให้มีจำนวนมากพอที่จะจัดสอนได้ ไม่ควรนำนักศึกษาไปเรียนกับหลักสูตรปกติ เพราะจะทำให้การเรียนการสอนประสบปัญหา ทั้งนักศึกษาและอาจารย์

4. อาจารย์ที่รับเข้ามาสอนในโครงการมักจะไม่ตรงกับความต้องการเพราะเป็นโครงการขนาดเล็ก และไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาอาจารย์ชาวต่างประเทศมีน้อยเพราะไม่มีเงินจ้าง

5. องค์กรในประเทศไทย ให้ความร่วมมือและความเข้าใจในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ น้อยกว่าองค์กรในต่างประเทศ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับเขตพื้นที่หรือรองเขตพื้นที่ฝ่ายวิชาการและประธาน
โครงการหลักสูตรนานาชาติ เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นของคณบดี/ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติเกี่ยวกับ
สภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ

ลำดับ	รายการ	จำนวน
1.	หลักสูตรมีเนื้อหาแคบเกินไปและไม่ทันสมัย	4
2.	หลักสูตรมีวิชาเลือกจำกัดเพราะเป็นหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาอังกฤษ	2
3.	ผู้สอนภาษาอังกฤษไม่ดี	9
4.	ภาระงานสอนของอาจารย์มีมากทำให้มีเวลาให้ผู้เรียนน้อย	2
5.	ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษไม่ดี	10
6.	ผู้เรียนมีพื้นความรู้ต่างกันทำให้สอนลำบาก	9
7.	ตำราไม่เพียงพอ ลัวซื้อได้ล่าช้า และราคาแพง	7
8.	สถานที่ไม่เพียงพอ	4
9.	เงินบริหารโครงการไม่เพียงพอ	5
10.	การจัดการเรื่องเงินไม่คล่องตัวเนื่องจากติดขัดที่ระเบียบ	2
11.	การจัดเวลาการสอนของอาจารย์ลำบากเนื่องจากเป็นอาจารย์พิเศษเป็นส่วนมาก	4
12.	หาอาจารย์สอนยากเพราะเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ	4
13.	อาจารย์ไม่ได้รับการพัฒนาวิชาการอย่างเต็มที่เพราะมีงบประมาณน้อย	5

ตารางที่ 37 ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่/ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรนานาชาติ ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษไม่ดีเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ผู้สอนภาษาอังกฤษไม่ดี และผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ต่างกันทำให้สอนลำบาก ประการที่สาม ตำราไม่เพียงพอ สั่งซื้อได้ล่าช้า และราคาแพง